

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
‘ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ’

ΕΠΙΒΛΕΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
ΛΕΚΤΟΡΑΣ ΠΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ:
ΑΜΑΝΑΤΙΔΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ

Σύσταση και Λειτουργία Ανώνυμης Εταιρείας

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	2
Πρόλογος.....	4
Εισαγωγή.....	5
Κεφάλαιο 1 Ίδρυση Ανώνυμης Εταιρείας	6
1.1 Προϋποθέσεις Στάδια Σύστασης Α.Ε.....	7
1.1.1 Στάδια Σύστασης Α.Ε.....	7
1.1.2 Λογιστικές Εγγραφές.....	8
Κεφάλαιο 2 Καταστατικό-Τήρηση Βιβλίων	21
2.1 Καταστατικό.....	22
2.2 Τήρηση βιβλίων.....	24
Κεφάλαιο 3 Όργανα της Ανώνυμης Εταιρείας.....	26
3.1 Όργανα της ανώνυμης εταιρείας.....	27
3.1.1. Η Γενική Συνέλευση.....	28
3.1.2 Διοικητικό Συμβούλιο.....	28
3.1.3 Οι Ελεγκτές.....	29
3.1.3.1. Ποιοι υποχρεούνται σε εσωτερικό και ποιοι σε εξωτερικό έλεγχο.....	30
Κεφάλαιο 4 Μετοχές-Μετοχικό Κεφάλαιο.....	33
4.1 ΜΕΤΟΧΕΣ.....	34
4.2 Μετοχικό κεφάλαιο.....	34
4.3 Κατηγορίες μετοχών.....	36
4.3.1 Κοινές μετοχές.....	36
4.3.2 Προνομιούχες μετοχές.....	36
4.3.3 Μετοχές επικαρπίας.....	36
4.3.4 Δεσμευμένες μετοχές.....	36
4.3.5 Ανώνυμες ή στον Κομιστή μετοχές.....	37
4.3.6 Ονομαστικές.....	37
4.3.7 Επικαρπίας.....	37
4.4 Μεταβίβαση μετοχών.....	37
4.4.1 Η φορολογία μεταβίβαση μετοχών.....	38
4.5 Αξία της μετοχής.....	38
4.6 Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.....	39
4.6.1 Αύξηση του κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση κερδών της χρήσης.....	41
4.6.2 Αύξηση κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών.....	43
4.6.3 Αύξηση με έκδοση και διάθεση νέων μετοχών.....	46
4.6.3 Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με μετοχοποίηση των υποχρεώσεων της εταιρείας.....	47
4.6.4 Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με συγχώνευση επιχειρήσεων.....	49
4.6.5 Αύξηση κεφαλαίου με αναπροσαρμογή παγίων.....	50
4.7 Μείωση του μετοχικού κεφαλαίου.....	53
4.7.1 Πραγματική μείωση του κεφαλαίου.....	54
4.7.2 Μείωση του μετοχικού κεφαλαίου για την κάλυψη ζημιών...55	
4.7.3 Λογιστική αντιμετώπιση της μείωσης του κεφαλαίου από πλευράς μετόχου.....	56
4.7.4 Υποχρεωτική μείωση του μετοχικού κεφαλαίου.....	57

4.7.5 Μείωση του κεφαλαίου με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών.....	58
4.8 Διάθεση μετοχών από την εταιρεία στο προσωπικό και στα μέλη του Δ.Σ.....	59
Κεφάλαιο 5 Φορολογία της Ανώνυμης Εταιρίας.....	60
5.1 Φορολογία Νομικών Προσώπων.....	61
5.2 Τα Αποθεματικά Κεφάλαια.....	61
5.2.1 Κατηγορίες αποθεματικών.....	61
5.2.1.1 Με τον σκοπό που επιδιώκουν.....	61
5.2.1.2 Με τον τρόπο σχηματισμού.....	61
5.2.1.3 Με επαναλαμβανόμενα τακτικά και ομοιόμορφα.....	62
5.2.1.4 Με την εμφάνιση τους στον ισολογισμό.....	62
5.3 Φορολογία Κερδών Α.Ε.....	62
5.4 Μεταβολές στη Φορολογία Εισοδήματος Νομικών Προσώπων.....	65
Κεφάλαιο 6 Λύση και Εκκαθάριση Ανώνυμης Εταιρείας.....	67
6.1 Αιτίες λύσης της Ανώνυμης Εταιρείας.....	68
6.2 Στάδια Εκκαθάρισης.....	69
Συμπεράσματα.....	73
Βιβλιογραφία.....	74
Παράρτημα	75

Πρόλογος

Αντικείμενο αυτής της πτυχιακής εργασίας είναι η σύσταση και λειτουργία της Ανώνυμης Εταιρίας. Η Ανώνυμη Εταιρία είναι η πιο σημαντική μορφή εταιρικής επιχείρησης. Είναι η πιο κλασσική κεφαλαιουχική εταιρεία, που ως νομικό πρόσωπο, η προσωπικότητα της είναι εντελώς ανεπηρέαστη από την προσωπικότητα των εταίρων που λέγονται μέτοχοι. Το κεφάλαιο της διαιρείται σε πολλά ισόποσα μερίδια που ονομάζονται μετοχές. Η ρύθμιση της Ανώνυμης Εταιρίας γίνεται από το κωδικοποιημένο νόμο 2190/1920.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω το καθηγητή που μου έδωσε την δυνατότητα να ασχοληθώ με το θέμα σύσταση και λειτουργία της Ανώνυμης Εταιρίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- **ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ**

Το σύνολο περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων είναι το χαρακτηριστικό της οικονομικής μονάδας. Τα περιουσιακά της στοιχεία είναι τα μηχανήματα, οι πρώτες ύλες, τα εμπορεύματα, τα χρηματικά διαθέσιμα, από αυτούς τους πόρους επιτυγχάνετε η εκπλήρωση του σκοπού της οικονομικής μονάδας, όπως αυτή εκφράζεται από την επίτευξη του κέρδους. Κάθε οικονομική μονάδα αποκτά τους πόρους της από διάφορες πηγές. Οι πηγές αυτές είναι οι επενδυτές, οι πιστωτές, η διάθεση των ίδιων κερδών. Οι επενδυτές είναι αυτή που δημιουργήσαν την οικονομική μονάδα καταβάλλοντας το κεφάλαιο και οι πιστωτές είναι δανειοδότες όπως οι τράπεζες ή οι ιδιώτες. Σε περίπτωση αύξηση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, η αύξηση αυτή αντιπροσωπεύει κέρδος, ανήκει αυτεπάγγελα στους ιδιοκτήτες της και όχι στους δανειστές της. Αντίθετα η επιχείρηση αν κλειθεί σε ανάκληση της λειτουργίας της, είναι υποχρεωμένη να εξοφλήσει πρώτα τις υποχρεώσεις της και στην συνέχεια να μοιράσει το τυχόν υπόλοιπο της περιουσίας στους μετόχους της.

- **ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ**

Πρόκειται για κεφαλαιουχική (μετοχή) εταιρία, της οποίας το κεφάλαιο είναι διαιρεμένο σε μετοχές και οι μέτοχοι δεν ευθύνονται, πέρα από το ποσοστό συνεισφοράς τους, για τις υποχρεώσεις της εταιρίας. Η σύσταση της εταιρίας πραγματοποιείται, από δύο ή περισσότερα άτομα με την εισφορά, είτε χρηματικών ποσών είτε εισφορών σε είδος. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Κ.Ν. 2190/1920 είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, έχει δική της νομική υπόσταση και καθορίζεται ως εμπορική εταιρία, ακόμα και όταν δεν προβλέπεται στο σκοπό της. Οι αποφάσεις για τη διοίκηση της ανώνυμης εταιρίας λαμβάνονται από την Γενική της Συνέλευση, σύμφωνα με τα ποσοστά συμμετοχής των μετόχων στο κεφάλαιο, ενώ η διοίκησή της ανατίθεται από τη Γενική Συνέλευση στο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο είναι και το υπεύθυνο όργανο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ίδρυση Ανώνυμης Εταιρείας

1 Ίδρυση Ανώνυμης Εταιρείας

Η Ανώνυμη εταιρεία είναι ένα νομικό πρόσωπο που έχει, ως επί το πλείστον κερδοσκοπικό χαρακτήρα με κυριότερο πλεονέκτημα, οι συμμετέχοντες σ' αυτή (μέτοχοι) να ευθύνονται μόνο μέχρι το ύψος της συμμετοχής τους.

1.1. Προϋποθέσεις Στάδια Σύστασης Α.Ε.

Οι προϋποθέσεις σύστασης της Α.Ε. είναι η κατάρτιση καταστατικού, η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου, η έγκριση του καταστατικού και η χορήγηση άδειας σύστασης της Α.Ε. από τη Διοίκηση καθώς και η τήρηση διατυπώσεων δημοσιότητας.

1.1.1 Στάδια Σύστασης Α.Ε.

Η Α.Ε. έχει μετοχικό κεφάλαιο πάνω από 60.000€ τα οποία καταβάλλονται στην αρχή, υποχρεωτικά από το νόμο στην τράπεζα κατά τη σύστασή της και ύστερα η Α.Ε. μπορεί να μεταφέρει ολόκληρο το ποσό αυτό ή ένα μέρος στο ταμείο της. Το καταβαλλόμενο κεφάλαιο διαιρείται σε μετοχές. Η ονομαστική αξία κάθε μετοχής κυμαίνεται από 0,30€ μέχρι 100€. Η Α.Ε. συνιστάται με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Η άδεια σύστασης και έγκρισης της παρέχεται από το Υπουργείο Εμπορίου. Στη συνέχεια το εγκριτικό διάταγμα μαζί με περίληψη του καταστατικού δημοσιεύονται στο δελτίο Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της εφημερίδας της Κυβέρνησης. Η δήλωση έναρξης εργασιών υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. μέσα σε 30 ημέρες από τη νόμιμη ση της Α.Ε. Ως χρόνος νόμιμης σύστασης της Α.Ε. θεωρείται η ημερομηνία καταχώρησης της στο μητρώο Α.Ε. και έγκρισης του καταστατικού της από την Υπηρεσία Εμπορίου της Νομαρχίας. Για τη σύσταση της Α.Ε. καταβάλλεται στην ΔΟΥ φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων 1% πάνω στο μετοχικό κεφάλαιο

Σε περίπτωση, που συγκεντρώνονται όλες οι μετοχές της Α.Ε. σ' ένα μόνο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η εταιρία δεν λύεται, αλλά εξακολουθεί να λειτουργεί με την υποχρέωση όμως να παρίσταται στις γενικές συνελεύσεις και αντιπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου ή συμβολαιογράφος.

Τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίζονται στη Δ.Ο.Υ., για την έναρξη άσκησης δραστηριότητας της Α.Ε. και της πρώτης θεώρησης βιβλίων και στοιχείων:

1. Έγκριση (απόφαση) από τη Νομαρχία
2. Ανακοίνωση της Νομαρχίας
3. Καταστατικό και φωτοτυπία ταυτότητας νόμιμου εκπροσώπου
4. Τίτλο κυριότητας ή μισθωτήριο επαγγελματικής εγκατάστασης
5. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86, στην οποία ο εκπρόσωπος της Α.Ε. δηλώνει ότι θα προσκομίσει σε 2 ΦΕΚ τη σύσταση της εταιρίας αμέσως μετά τη δημοσίευση
6. Αντίγραφο δήλωσης καταβολής του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίων 1 % (καταβάλλεται εντός 15 ημερών από την καταχώρηση της εταιρίας στο Μητρώο Α.Ε.)
7. Έναρξη δραστηριότητας
8. Εξουσιοδότηση για τρίτο πρόσωπο που θα εκπροσωπεί στην έναρξη την Α.Ε. (γνήσιο υπογραφής)

9. Ασφαλιστικές ενημερότητες των μελών του Δ.Σ., όσων από αυτούς έχουν συμμετοχή στην Α.Ε. άνω του 3% (ΤΑΕ) και άνω του 5% (ΤΕΒΕ).
10. Φωτοτυπία της ταυτότητας του νόμιμου εκπροσώπου
11. Φωτοτυπία από τα εκκαθαριστικά των ατομικών δηλώσεων των μελών του Δ.Σ. (Αν μέλος του Δ.Σ., ασχέτως ποσοστού, δεν έχει ΑΦΜ από τη Δ.Ο.Υ., θα πρέπει να πάρει ΑΦΜ από τη Δ.Ο.Υ. που ανήκει.
12. Βεβαίωση εγγραφής σε επιμελητήριο

Σημείωση: Σε περίπτωση που έχει κυκλοφορήσει το ΦΕΚ σύστασης της, όταν υποβάλλεται η δήλωση έναρξης, αντί των δικαιολογητικών 1, 2, 3 β προσκομίζεται το ΦΕΚ σε δυο αντίτυπα.

1.1.2 Λογιστικές Εγγραφές

Για τη σύσταση, την αύξηση, την απόσβεση και την μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Ε.

Α) Για την σύσταση ή την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Ε. έχουμε την κάλυψη και την καταβολή του κεφαλαίου. Η καταβολή των μετρητών γίνεται με κατάθεση σε λογαριασμών τραπεζής στο όνομα της εταιρείας. Τα βήματα που ακολουθούνται είναι τα κάτωθι:

Α1) Για την κάλυψη του κεφαλαίου χρεώνεται ο λογαριασμός 33.03 με πίστωση του λογαριασμού 40. 02 ή του λογαριασμού 40.03 ή και του 41. 01. Στη συνέχεια πιστώνεται ο λογαριασμός 33.03 για να εξισωθεί με χρέωση του λογαριασμού 33.04 για το τμήμα του κεφαλαίου που θα καταβληθεί ή αμέσως ή με δόσεις μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσης και με χρέωση του λογαριασμού 18.12 για τις δόσεις που λήγουν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης. Στο τέλος της κάθε χρήσης πιστώνεται ο λογαριασμός 18.12 με χρέωση του λογαριασμού 33.04 για τις δόσεις που θα καταβληθούν μέσα στην επόμενη χρήση.

Α2) Για την καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, χρεώνεται ο λογαριασμός 38.00 ή λογαριασμός 38.03 με πίστωση του λογαριασμού 33.04 με ολόκληρο το ποσό της κάθε δόσης ανάλογα. Για τις δόσεις που δεν καταβάλλονται εμπρόθεσμα πιστώνεται ο λογαριασμός 33.04 και χρεώνεται ο λογαριασμός 30.05. Κατά την σύσταση πρέπει να καταβληθεί το 1/4 της ονομαστικής αξίας της μετοχής χωρίς - αυτό να είναι λιγότερο από 0,3 0 ευρώ και να έχει καλυφθεί το ελάχιστο ποσό του κεφαλαίου της Α.Ε. Η μεταβολή αυτή μπορεί να γίνει εντός δύο μηνών από την σύσταση. Η ονομαστική αξία μιας μετοχής πρέπει να κυμαίνεται από 0,30 ευρώ ως 100 ευρώ. Ο χρόνος εξόφλησης της δόσης πρέπει να είναι λιγότερο από 10 χρόνια. Τα έξοδα ίδρυσης και σύστασης μπορούν να αποσβεστούν σε διάστημα 5 ετών. Εισφορές σε είδος επιτρέπονται αλλά πρέπει να γίνουν όλες στην σύσταση και να γίνει εκτίμηση από ειδική επιτροπή του Νόμου. Αν η μετοχή εκδοθεί σε τιμή πάνω από το άρτιο θα πρέπει η διαφορά υπέρ το άρτιο να καταβληθεί αμέσως εφ' άπαξ κατά την καταβολή της πρώτης δόσης. Απαγορεύεται η έκδοση μετοχών υπό το άρτιο.

Β) Για την απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου, χρεώνεται ο λογαριασμός 40.00 ή 40.01 με πίστωση του λογαριασμού 40.04 ή 40.05 ανάλογα. Οι μετοχές επικαρπίας του αποσβεσμένου Μ.Κ. καταχωρούνται σε λογαριασμούς τάξης (λογ.04 και 08). Για το ποσό που θα πάρουν οι μέτοχοι από την απόσβεση του Μ.Κ. χρεώνονται ο λογαριασμός 41 και πιστώνεται ο λογαριασμός 88.07 αν τα ποσά προέρχονται από τα αποθεματικά. Στη συνέχεια, χρεώνεται ο λογαριασμός 88.07 ή ο λογαριασμός 88.99 με πίστωση του λογαριασμού 53.16. Ο λογαριασμός 53.16 χρεώνεται με πίστωση του λογαριασμού 38.00 όταν καταβάλλονται στους μέτοχους τα χρήματα.

Δηλαδή κατά την απόσβεση του Μετοχικού Κεφαλαίου δεν έχουμε μείωση αυτού διότι η απόσβεση γίνεται με τη χρησιμοποίηση αποθεματικών ή κερδών.
 Γ) Όταν γίνεται μείωση του Μ.Κ. της Α.Ε. χρεώνεται ο λογαριασμός 40.00 ή 40.01 με πίστωση του λογαριασμού 53.16. Στην συνέχεια, χρεώνεται ο λογαριασμός 53.16 με πίστωση του λογαριασμού 38.00 για τα χρήματα που καταβάλλονται στους μετόχους.

Παράδειγμα 1ο

Στην εταιρία ΑΣΤΗΡ ΑΕ, στις 20/8/2008 κατά την σύστασή της το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε 100.000 ευρώ (10.000 μετοχές των 10ευρώ). Από τους ιδρυτές ο Α καλύπτει 2.000 μετοχές σε μετρητά, ο Β 3.000 μετοχές επίσης σε μετρητά και ο Γ καλύπτει 5.000 μετοχές, έναντι των οποίων εισφέρει τα παρακάτω είδη που αποτιμήθηκαν από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920:

Οικόπεδα	10.000€
Κτίρια	20.000€
Μηχανήματα	12.000€
Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	8.000€

Στις 20/08/08 καταβλήθηκαν έξοδα 5.000€

Η καταβολή των μετρητών από τους εταίρους έγινε στις 25/08/08 σε τραπεζικό λογαριασμό της εταιρείας.

Εγγραφές σύστασης της παραπάνω εταιρίας.

20/08/08	
33.03.00.01 Μέτοχος Α λ/σμος κάλυψης κεφαλαίου	20.000
33.03.00.02 « Β « « «	30.000
33.03.00.03 « Γ « « «	50.000
40.02.00.01 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο από Α	20.000
40.02.00.02 « « « « Β	30.000
40.02.00.03 « « « « Γ	50.000
Κάλυψη Μετοχικού Κεφαλαίου Σύμφωνα με το καταστατικό	
20\08\08	
33.04.00.01 Οφειλόμενο κεφάλαιο από Α	20.000
33.04.00.02 « « « Β	30.000
33.04.00.03 « « « Γ	50.000
33.03.00.01 Μέτοχος Α λ/σμος Καλ. Κεφ.	20.000
33.03.00.02 « Β « « «	30.000
33.03.00.03 « Γ « « «	50.000
Προσδιορισμός του χρόνου καταβολής	
20/08/08	
10.00.00.00 Οικόπεδα	10.000
11.00.00.00 Κτίρια	20.000
12.00.00.00 Μηχανήματα	12.000
13. 01.00.00 Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	8.000
33.04.00.03 Οφειλόμε. κεφαλ. από Γ	50.000
Καταβολή μετοχικού κεφαλαίου από Γ	

25\08\08	
16.10.00.00	έξοδα ίδρυσης & πρώτης εγκατάστ. 5.000
38.00.00.000	Ταμείο 5.000
Πληρωμή εξόδων ίδρυσης	
25\08\08	
38.03.00.00	Καταθέσεις όψεως 50.000
33.04.00.01	Οφειλόμενο κεφάλαιο από Α 20.000
33.04.00.02	« « « Β 30.000
Καταβολή μετοχ. Κεφαλ από Α και Β	
25/08/08	
40.02.00.01	Οφειλόμενο μετοχικό κεφ. από Α 20.000
40.02.00.02	« « « « Β 30.000
40.02.00.03	« « « « Γ 50.000
40.00.00.01	Καταβλημένο μετοχ. κεφ. από Α 20.000
40.00.00.02	« « « « Β 30.000
40.00.00.03	« « « « Γ 50.000
Για την τακτοποίηση των λογαριασμών	
ΑΠΟ ΣΥΝΕΧΕΙΑ	
25/08/08	
7.	
38.00.00.00	Ταμείο 50.000
38.03.00.00	Καταθέσεις όψεως 50.000
Μεταφορά μετρητών	

Παράδειγμα 2^ο

Στην εταιρία ΩΜΕΓΑ ΑΕ, στις 10/03/2008 (κατά την σύστασή) το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε 80.000€ (100.000 μετοχές των 8€). Από τους ιδρυτές ο Α καλύπτει 6000 μετοχές με μετρητά και ο Β τις υπόλοιπες 4.000 μετοχές επίσης με μετρητά.

Στις 20/03/08 καταβάλλεται το ελάχιστο του κεφαλαίου (60.000€) αναλογικά από τους εταίρους. Επίσης στην ίδια ημερομηνία καταβάλλεται διαφορά υπέρ το άρτιο 3€ για κάθε μετοχή. Το υπόλοιπο ποσό που οφείλεται από τους μετόχους θα καταβληθεί το 1/2 της οφειλής στις 31/12/08 και το υπόλοιπο 31/12/10. Ποιο λογαριασμό θα χρησιμοποιήσουμε αν υπάρχει καθυστέρηση στην καταβολή κάποιας δόσης;

Λύση του παραδείγματος:

Στην πρώτη εγγραφή, επειδή ο 'Α' συμμετέχει με 60%, θα καταβάλλει για μετοχικό κεφάλαιο $6000 * 8 = 48000€$ και για διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο $6000 * 3 = 18000€$. Σύνολο 66000€. Αντίστοιχα, επειδή ο 'Β' συμμετέχει με 40%, θα καταβάλλει για μετοχικό κεφάλαιο $4000 * 8 = 32000€$ και για διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο $4000 * 3 = 12000€$. Σύνολο 44000€.

Στην δεύτερη εγγραφή, επειδή θα καταβληθεί αμέσως το 75% του μετοχικού κεφαλαίου ($60000/80000 = 0,75$) και όλη η διαφορά υπέρ το άρτιο, ο μέτοχος 'Α'

θα καταβάλλει αμέσως: $6000 \text{ μετοχές} * 75\% = 4500 \text{ μετοχές}$ $4500 * 8 = 36000\text{€}$ και όλη την διαφορά υπέρ το άρτιο που του αναλογεί, δηλαδή 18000 € . Επίσης ο 'Α' θα καταβάλλει σε 2 δόσεις $6000 - 4500 = 1500 \text{ μετοχές}$, $1500 \text{ μετοχές} * 8 = 12000\text{€}$ (6000€ στις 31/12/2008 και τα υπόλοιπα 6000€ στις 31/12/2010). Συνεπώς για τον 'Α' ο λογαριασμός 33.04.00.01 θα έχει $36000 - 18000 + 6000 = 60000\text{€}$ και ο λογαριασμός 18.12.00.01 θα έχει 6000€ . Αντιστοιχοι υπολογισμοί γίνονται για το μέτοχο 'Β'. Αμέσως θα καταβληθούν $4000 * 75\% = 3000 \text{ μετοχές}$, $3000 * 8 = 24000 \text{ €}$ και όλη η διαφορά υπέρ το άρτιο που του αναλογεί, δηλαδή 12000€ . Επίσης οι υπόλοιπες μετοχές $4000 - 3000 = 1000$, με αξία $1000 * 8 = 8000 \text{ €}$ θα καταβληθούν σε 2 δόσεις (4.000 € στις 31/12/2008 και 4000 € στις 31/12/2010).

Οι λογιστικές εγγραφές είναι παρακάτω:

10/03/08			
33.00.01	Μέτοχος 'Α'	λ/σμος κάλυψης κεφαλαίου	66.000
33.00.02	« Β	« « « «	44.000
40.02.00.01	Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο 'Α'		48.000
40.02.00.02	Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο 'Β'		32.000
41.01.00.01	Οφειλόμενη διαφορά υπέρ άρτιο 'Α'		18.000
41.01.00.02	Οφειλόμενη διαφορά υπέρ άρτιο 'Β'		12.000

Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου σύμφωνα με το καταστατικό

10/03/08			
33.04.00.01	Οφειλόμενο κεφάλ. του Α		60.000
33.04.00.02	« « Β		40.000
18.12.00.01	« « Α		6.000
18.12.00.02	« « Β		4.000
33.03.00.01	Μέτοχος Α λογ. κάλυψης κεφ.		66.000
33.03.00.02	Μέτοχος Β λογ. κάλυψης κεφ.		44.000

Καταβολή κεφαλαίου

20/03/08			
38.03.00.00	Καταθέσεις όψεως		54.000
33.04.00.01	Οφειλόμενο κεφάλαιο του Α		54.000

Καταβολή τμήματος μετοχ.κεφαλ. και διαφορά υπέρ του άρτιου από Α

20/03/08			
38.03.00.00	Καταθέσεις όψεως		36.000
33.04.00.01	Οφειλόμενο κεφάλαιο του β		36.000

Καταβολή τμήματος μετοχ.κεφαλ. και διαφορά υπέρ του άρτιου από β

20/03/08			
40.02.00.01	Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο 'Α'		36.000
40.02.00.02	Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο 'Β'		24.000
41.01.00.01	Οφειλόμενη διαφορά υπέρ άρτιου 'Α'		18.000
41.01.00.02	Οφειλόμενη διαφορά υπέρ άρτιου 'Β'		12.000
40.00.00.01	Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο 'Α'		36.000
40.00.00.02	Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο 'Β'		24.000

41.00.00.01	Καταβλημένη διαφορά υπέρ άρτιο 'Α'	18.000
41.00.00.02	Καταβλημένη διαφορά υπέρ άρτιο 'Β'	12.000

Για την τακτοποίηση των λογαριασμών

31/03/08

38.03.00.00	Καταθέσεις όψεως	10.000
33.04.00.01	Οφειλόμενο κεφάλαιο Α	6.000
33.04.00.02	Οφειλόμενο κεφάλαιο Β	4.000

Καταβολή δόσης μετοχικού κεφαλαίου από Α και Β

31/03/08

40.02.00.01	Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο Α	6.000
40.02.00.02	Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο Β	4.000
40.00.00.01	Καταβλημένη μετοχικό κεφάλαιο Α	6.000
40.00.00.02	Καταβλημένη μετοχικό κεφάλαιο Β	4.000

Για την τακτοποίηση των λογαριασμών

Επειδή 30/12/2010 οι μέτοχοι Α και Β θα καταβάλλουν την δόση του μετοχικού κεφαλαίου που οφείλουν, στις 31/12/2009 η επιχείρηση τακτοποιεί τον λογαριασμό 18.12 διότι από μακροχρόνια απαίτηση, έγινε βραχυχρόνια απαίτηση.

31/12/09

33.04.00.01	Οφειλόμενο κεφάλαιο του Α	6.000
33.04.00.02	« « του Β	4.000
18.12.00.01	Οφειλόμενο κεφάλαιο του Α	6.000
18.12.00.02	« « του Β	4.000

Για την τακτοποίηση των λογαριασμών

31/12/10

38.03.00.00	Καταθέσεις όψεως	10.000
33.04.00.01	Οφειλόμενο Κεφάλαιο του Α	6.000
33.04.00.02	« « « Β	4.000

Καταβολή δόσης μετοχικού κεφαλαίου από Α και Β

31/12/10

40.02.00.01	Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο Α	6.000
40.02.00.02	« « « Β	4.000
40.00.00.01	Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο Α	6.000
40.00.00.02	« « « Β	4.000

Για την τακτοποίηση των λογαριασμών

Αν υπάρχει καθυστέρηση στην καταβολή κάποιας δόσης τότε γίνεται τακτοποίηση του λογαριασμού 33.04

33.05	Δόσεις μετοχικού κεφαλαίου σε καθυστέρηση	XX
33.04	Οφειλόμενο κεφάλαιο	XX

Τακτοποίηση των λογαριασμών

Παράδειγμα 3^ο

Ιδρύεται Α.Ε. με μετοχικό κεφάλαιο 300.000 €, το οποίο αποτελείται από 100.000 μετοχές των 3 € έκαστη. Ιδρυτικά μέλη της Α.Ε. είναι οι μέτοχοι Α, Β και Γ που κατέχουν αντίστοιχα, το 45%, 30% και 25% του μετοχικού κεφαλαίου. Το κεφάλαιο θα καταβληθεί από τους μετόχους σε μετρητά.

Οι ημερολογιακές εγγραφές.

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		600.000
33.03 Μέτοχοι- λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.01 Μέτοχος Α	270.000	
33.03.02 Μέτοχος Β	180.000	
33.03.03 Μέτοχος Γ	<u>150.000</u>	
40 Κεφάλαιο		600.000
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		
40.02.00 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο	<u>600.000</u>	

Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου βάσει καταστατικού

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		600.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.01 Μέτοχος Α	270.000	
33.04.02 Μέτοχος Β	180.000	
33.04.03 Μέτοχος Γ	<u>150.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		600.000
33.03 Μέτοχοι- λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.01 Μέτοχος Α	270.000	
33.03.02 Μέτοχος Β	180.000	
33.03.03 Μέτοχος Γ	<u>150.000</u>	

Απαίτηση εταιρείας από τους μετόχους για καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		270.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Ταμείο	<u>270.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		270.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.01 Μέτοχος Α	<u>270.000</u>	

Καταβολή μετοχικού κεφαλαίου, μέτοχος Α

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		180.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Ταμείο	<u>180.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		180.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.02 Μέτοχος Β	<u>180.000</u>	
Καταβολή μετοχικού κεφαλαίου, μέτοχος Β		
<hr/>		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		150.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Ταμείο	<u>150.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		150.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.03 Μέτοχος Γ	<u>150.000</u>	
Καταβολή μετοχικού κεφαλαίου, μέτοχος Γ		
<hr/>		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		600.000
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		
40.02.00 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο	<u>600.000</u>	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		600.000
40.00 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο		
40.00.00 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο	<u>600.000</u>	
Μεταφορά του οφειλόμενου σε καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο		

Εκτός από την εισφορά σε χρήμα, ο άλλος τρόπος κάλυψης του μετοχικού κεφαλαίου είναι η εισφορά σε είδος. Ο τρόπος αυτός είναι περισσότερο δαπανηρός, καθώς απαιτείται η αποτίμηση της αξίας των εισφερομένων ειδών. Η αποτίμηση γίνεται υποχρεωτικά από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν.2190/1920. πριν από τη σύνταξη του καταστατικού, καθότι η έκθεση της επιτροπής αποτελεί αναπόσπαστο κείμενο του καταστατικού.

Στην περίπτωση που η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου δεν πραγματοποιείται εξ ολοκλήρου, κατά την ίδρυση της εταιρείας, αλλά τμηματικά, αυτή θα πρέπει να περιγράφεται αναλυτικά στο καταστατικό, τόσο για το ποσό όσο και για τον χρόνο καταβολής, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβεί τα δέκα χρόνια.

Παράδειγμα 4^ο

Ιδρύεται Α.Ε. με ιδρυτικά μέλη τον μέτοχο Α με ποσοστό 60% και τον μέτοχο Β με ποσοστό 40%. Το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε 200.000€. Αποτελείται από 50.000 μετοχές των 4€ έκαστη. Ο μέτοχος Α εισφέρει εκτός από μετρητά και μηχανήματα που η επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν.2190/1920 εκτίμησε σε 50.000€. Ο δε μέτοχος Β μόνο μετρητά. Κατά τη σύσταση, ο μέτοχος Α εισφέρει το μηχάνημα και μετρητά 30.000€, ο μέτοχος Β εισφέρει 40.000€ σε μετρητά. Το δε

υπόλοιπο θα καταβληθεί σε δύο ισόποσες ετήσιες δόσεις, την επόμενη και μεθεπόμενη χρονιά.

Οι ημερολογιακές εγγραφές στα βιβλία της εταιρίας.

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		400.000
33.03 Μέτοχοι- λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.01 Μέτοχος Α	240.000	
33.03.02 Μέτοχος Β	<u>160.000</u>	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		400.000
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		
40.02.00 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο	<u>400.000</u>	
Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου ως άρθ... καταστατικού		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		400.000
33.04 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		
33.04.01 Μέτοχος Α	240.000	
33.04.02 Μέτοχος Β	<u>160.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		400.000
33.03 Μέτοχοι- λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.01 Μέτοχος Α	240.000	
33.03.02 Μέτοχος Β	<u>160.000</u>	
Απαίτηση της εταιρείας από τους μετόχους για καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου		
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ- ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ		100.000
12.00 Μηχανήματα		
12.00.00 Μηχάνημα Α	<u>100.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		100.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.01 Μέτοχος Α	<u>100.000</u>	
Εισφορά μηχανήματος ως άρθ... καταστατικού		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		60.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Ταμείο	<u>60.000</u>	
38 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		60.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.01 Μέτοχος Α	<u>60.000</u>	
Εισφορά μετρητών κατά την ίδρυση άρθ... καταστατικού, μέτοχος Α		

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		80.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Ταμείο	<u>80.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		80.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.02 Μέτοχος Β	<u>80.000</u>	
<hr/> Εισφορά μετρητών κατά την ίδρυση άρθ... καταστατικού, μέτοχος Β		

Συνήθης είναι η περίπτωση, κατά την οποία η τιμή έκδοσης της μετοχής είναι μεγαλύτερη από την ονομαστική της αξία, έκδοση μετοχών <<υπέρ το άρτιο>>. Αυτό συμβαίνει στην περίπτωση κατά την οποία είναι αναγκαία η ύπαρξη περισσότερων κεφαλαίων για την πραγματοποίηση επενδυτικών προγραμμάτων, καθώς επίσης και στην περίπτωση, που η δυναμική της εταιρίας προσδίδει μεγαλύτερη καθαρή θέση.

Παράδειγμα 5^ο

Ιδρύεται Α.Ε. με μετοχικό κεφάλαιο 200.000€, το οποίο διαιρείται σε 100.000 κοινές μετοχές, ονομαστική αξία μετοχής 2€ και τιμή έκδοσης 3€. Το κεφάλαιο θα καταβληθεί σε μετρητά από τον Α κατά 60% και από τον Β κατά 40%.

Οι ημερολογιακές εγγραφές.

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		<u>400.000</u>
33.03 Μέτοχοι- λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.01 Μέτοχος Α	240.000	
33.03.02 Μέτοχος Β	<u>160.000</u>	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		400.000
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών		
40.02.00 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών	<u>400.000</u>	
<hr/> Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		<u>400.000</u>
33.04 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		
33.04.01 Μέτοχος Α	240.000	
33.04.02 Μέτοχος Β	<u>160.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		400.000
33.03 Μέτοχοι- λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.01 Μέτοχος Α	240.000	
33.03.02 Μέτοχος Β	<u>160.000</u>	
<hr/> Απαιτήσεις της εταιρείας από τους μετόχους για καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου		

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		200.000
33.04 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		
33.04.01 Μέτοχος Α	120.000	
33.04.02 Μέτοχος Β	<u>80.000</u>	
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		200.000
41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		
41.01.00 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	<u>200.000</u>	
Υπέρ το άρτιο κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου		
<hr/>		<hr/>
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		360.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Ταμείο	<u>360.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ		
360.000		
33.04 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		
33.04.01 Μέτοχος Α	<u>360.000</u>	
Καταβολή υπέρ το άρτιο του μετοχικού κεφαλαίου, μέτοχος Α		
<hr/>		<hr/>
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		240.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Ταμείο	<u>240.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ		
240.000		
33.04 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		
33.04.02 Μέτοχος Β	<u>240.000</u>	
Καταβολή υπέρ το άρτιο του μετοχικού κεφαλαίου, μέτοχος Β		
<hr/>		<hr/>
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		400.000
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών		
40.02.00 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών	<u>400.000</u>	
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		200.000
41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		
41.01.00 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	<u>200.000</u>	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		400.000
40.00 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών		
40.00.00 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών		

μετοχών	<u>400.000</u>	
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		200.000
41.00 Καταβεβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		
41.00.00 Καταβεβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	<u>200.000</u>	
Μεταφορά οφειλόμενου κεφαλαίου σε καταβεβλημένο		

Παράδειγμα 6^ο

Ο Κ.Καραγιάννης και ο Κ.Κυριακίδης αποφάσισαν να ιδρύσουν Α.Ε. μετοχικού κεφαλαίου 2.000.000 ευρώ διαιρούμενο σε 20.000 ονομαστικές μετοχές των 100 ευρώ ονομαστικής αξίας. Τις 12.000 από τις μετοχές αυτές, τις παίρνει ο Κ.Καραγιάννης και τις υπόλοιπες ο Κ.Κυριακίδης. το ποσό αυτό κατατίθεται στις 10/03/07, που είναι και ημέρα σύνταξης του καταστατικού, στην τράπεζα Αττικής. Στην συνέχεια, στις 15/03/07, το ποσό 2.000.000 ευρώ μεταφέρεται από την τράπεζα στο ταμείο της επιχείρησης (άρθρο 11 παρ.6 Ν.2190/20). Τα έξοδα ίδρυσης (φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου 1%, τα συμβολαιογραφικά και δικηγορικά κ.λ.π. έξοδα) που καταβλήθηκαν για την ίδρυση της εταιρίας ανέρχονται συνολικά στο ποσό των 72.000 ευρώ.

Οι εγγραφές στα ημερολόγια:

Στο ημερολόγιο διαφόρων πράξεων γίνεται η εγγραφή κάλυψης του Μετοχικού Κεφαλαίου, ως εξής:

	10/03/07	
33Χρεώστες διάφοροι		2.000.000
33.03.00.000 Κ.Καραγιαννης(12.000*100)		
33.03.00.001 Κ.Κυρακίδης (8.000*100)		
40 Κεφάλαιο		2.000.000
40.02.00.000 Οφειλόμενο Μετοχικό Κεφάλαιο κοινών ονομαστικών μετοχών		
Εγγραφή κάλυψης του Μετ.Κ. ως καταστατικό		

Για το τμήμα του κεφαλαίου που καταβάλλεται αμέσως (στην προκειμένη περίπτωση ολόκληρο) γίνεται η εξής εγγραφή:

	10/03/07	
33Χρεώστες διάφοροι		2.000.000
33.04.00.000 Κ.Καραγιαννης 1.200.000		
33.04.00.001 Κ.Κυρακίδης <u>800.000</u>		
33Χρεώστες διάφοροι		2.000.000
33.03.00.000 Κ.Καραγιαννης 1.200.000		
33.03.00.001 Κ.Κυρακίδης <u>800.000</u>		

Μεταφορά από λογ.33.03 στο λογ. 33.04 για
το ποσό που καταβάλλεται από τους μετόχους

Για την κατάθεση του μετοχικού κεφαλαίου στην τράπεζα Αττικής, στο
ημερολόγιο διαφόρων πράξεων γίνεται η εξής εγγραφή:

15/03/07	
38 Χρηματικά Διαθέσιμα	2.000.000
38.00.00.000 Ταμείο	
38 Χρηματικά Διαθέσιμα	2.000.000
38.03.00.000 Λογ. Τραπ. Αττικής	

Μεταφορά από τράπεζα Αττικής

Μόλις καταβληθεί ολόκληρο το Μετοχικό Κεφάλαιο, στο ημερολόγιο διαφόρων
πράξεων γίνεται η εξής εγγραφή:

15/03/07	
40 Κεφάλαιο	2.000.000
40.02.00.000 Οφειλ. Μ.Κ. κοινών ονομ. μετοχ.	
40 Κεφάλαιο	2.000.000
40.00.00.000 Καταβλ. Μ.Κ. κοινών ονομ. μετοχ	

Μεταφορά από λογ.40.02 στο λογ. 40.00 του καταβλημένου Μ.Κ.

Για τα έξοδα ίδρυσης γίνεται η εξής εγγραφή:

15/03/07	
16 Ασώματες Ακινήτοποιήσεις	36.000
16.10.00.000 Έξοδα ίδρυσης	
38 Χρηματικά Διαθέσιμα	36.000
38.00.00.000 Ταμείο	

Έξοδα ίδρυσης επιχείρησης

Τέτοιες δαπάνες είναι οι αμοιβές του συμβολαιογράφου και του δικηγόρου, ο Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου, τα τέλη δημοσίευσης του καταστατικού στο ΦΕΚ και σε περίπτωση εισφοράς σε είδος ακινήτων ο φόρος μεταβίβασης ακινήτων.

Εκτός από τα παραπάνω που αφορούν στο υποχρεωτικό περιεχόμενο του καταστατικού και προκύπτουν από το άρθρο 2 του Ν.2190/20 στο καταστατικό μπορεί να περιληφθούν και διατάξεις, προαιρετικού χαρακτήρα που είναι απαραίτητες για την έναρξη και τη συνέχιση της λειτουργίας της Α.Ε.

Τέτοιου είδους διατάξεις που τίθενται σε καταστατικά είναι,

- Ο ορισμός των μελών του πρώτου διοικητικού συμβουλίου μέχρι την πρώτη τακτική γενική συνέλευση, χωρίς όμως να γίνεται συγχρόνως και συγκρότηση σε σώμα δηλαδή να καθορίζεται ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Δ/νων Σύμβουλος κλπ. Τελευταία όμως σε πολλές περιπτώσεις η Διοίκηση δέχεται καταστατικά με τα οποία καθορίζεται το Δ.Σ. με ταυτόχρονη συγκρότησή του σε Σώμα.
- Ο ορισμός των ελεγκτών της πρώτης εταιρικής χρήσης.
- Η παροχή δικαιώματος στα μέλη του Δ.Σ. να ασκούν με οποιαδήποτε ιδιότητα, δραστηριότητα σε τομείς συναφείς με τον σκοπό της Α.Ε. και

συνεπώς ανταγωνιστική, μέχρι την σύγκληση της πρώτης Γενικής Συνέλευσης η οποία και θα αποφασίσει τελικά αν θα παραχωρήσει τελικά στα μέλη του Δ.Σ. το δικαίωμα αυτό.

- Η παροχή δικαιώματος στο Δ.Σ. ή στην Γ.Σ. της αύξησης του Μ.Κ. σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 13 του Ν.2190/20 .
- Η δυνατότητα εκλογής από το Δ.Σ. προσωρινού μέλους μέχρι την προσεχή Γ.Σ. σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή άλλου λόγου αποχώρησης μέλους του Δ.Σ. Η δυνατότητα αυτή υπάρχει εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον τρία.
- Η ανάθεση εκπροσώπησης της Α.Ε. είτε γενικά είτε για ορισμένες πράξεις σε ένα ή περισσότερα μέλη του Δ.Σ. ή σε άλλα πρόσωπα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Καταστατικό

Τήρηση Βιβλίων

2.1 Καταστατικό

Το καταστατικό είναι το έγγραφο το οποίο περιέχει κατ' αρχάς τη σύμβαση της σύστασης της Α.Ε. Επίσης, το καταστατικό περιλαμβάνει τους όρους οργάνωσης και λειτουργίας της Α.Ε. καθώς επίσης και τις συμβάσεις ανάληψης του μετοχικού κεφαλαίου. Το καταστατικό καταρτίζεται πάντοτε με συμβολαιογραφικό έγγραφο και κατά τη σύνταξή του πρέπει να παρίστανται οι ιδρυτές της Α.Ε. οι οποίοι και υπογράφουν. Οι ιδρυτές μπορούν να παρίστανται και με αντιπρόσωπο αρκεί να υπάρχει πληρεξουσιότητα με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Επίσης, απαιτείται παράσταση δικηγόρου. Περιεχόμενο του καταστατικού (παράρτημα) αναφέρεται στο άρθρο 2 του Ν.2190/20.

Συγκεκριμένα το καταστατικό πρέπει να περιέχει διατάξεις:

- Για την επωνυμία και το σκοπό της εταιρείας

Η επωνυμία λαμβάνεται από το αντικείμενο της εταιρείας. Σε περίπτωση που ο σκοπός της εταιρείας εκτείνεται σε πολλά αντικείμενα η επωνυμία μπορεί να λαμβάνεται από τα κυριότερα από αυτά. Στην επωνυμία δύναται να περιέχεται και το ονοματεπώνυμο κάποιου ιδρυτού ή άλλου φυσικού προσώπου ενώ πρέπει να περιέχονται και οι λέξεις "Ανώνυμη εταιρεία". Ο σκοπός της Α.Ε. αφορά το αντικείμενο της δραστηριότητας το οποίο χαρακτηρίζει την Α.Ε. Το αντικείμενο μπορεί να είναι ευρύ ή πολλαπλό, δεν μπορεί όμως να είναι αόριστο ή γενικό (λ.χ. εμπορία γενικά). Ο σκοπός της Α.Ε. πρέπει να είναι νόμιμος και να μην αντιβαίνει στα χρηστά ήθη. Προσθήκη νέου αντικειμένου απαιτεί τροποποίηση του καταστατικού.

- Για την έδρα της εταιρείας

Ως έδρα της εταιρείας πρέπει να ορίζεται ένας δήμος ή μια κοινότητα της ελληνικής επικράτειας. Αλλαγή της έδρας της Α.Ε. (όχι κατ' ανάγκη του δήμου ή της κοινότητας αλλά και της διεύθυνσης εγκατάστασης) προϋποθέτει τροποποίηση του καταστατικού.

- Για τη διάρκεια της εταιρείας

Η Α.Ε. πρέπει να έχει ορισμένη διάρκεια μετά την πάροδο της οποίας λύεται. Ο νόμος δεν καθορίζει ανώτατο ή κατώτατο όριο διάρκειας αλλά πρέπει να υπάρχει οπωσδήποτε ημερομηνία λήξης. Η διάρκεια της Α.Ε. παρατείνεται με απόφαση της Γ.Σ. που πρέπει να ληφθεί πριν από τη λήξη της διάρκειας και να ληφθεί με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.

- Για το ύψος και τον τρόπο καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου

Το Μ.Κ. αναγράφεται πάντοτε σε χρήμα ακόμη και στην περίπτωση που εισφορές των μετόχων συνίστανται σε είδος. Το μέρος του κεφαλαίου που ισούται με το ελάχιστο όριο του Μ.Κ. Α.Ε. (σήμερα 60.000 Ευρώ.) πρέπει να καταβληθεί είτε σε μετρητά είτε σε είδος με τη σύσταση της εταιρείας.

- Για το είδος των μετοχών, καθώς και για τον αριθμό, την ονομαστική αξία και την έκδοσή τους

Οι μετοχές της Α.Ε. μπορεί να είναι ανώνυμες ή ονομαστικές ανάλογα με το τι επιθυμούν οι ιδρυτές. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι από ορισμένους νόμους καθίσταται υποχρεωτικό με βάση είτε το αντικείμενο της Α.Ε. είτε την διάρθρωση του ενεργητικού της (λ.χ. επένδυση ιδίων κεφαλαίων σε αστικά ακίνητα) οι μετοχές να είναι ονομαστικές. Η ονομαστική αξία των μετοχών δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 0,30 Ευρώ. και μεγαλύτερη των 100 Ευρώ.

- Για τον αριθμό των μετοχών κάθε κατηγορίας εάν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών

Οι μετοχές μπορεί να είναι κοινές ή προνομιούχες με δικαίωμα ή χωρίς δικαίωμα ψήφου.

- Για τη μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες ή ανωνύμων σε ονομαστικές.

Το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει ή να απαγορεύει τη μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες ή ανωνύμων μετοχών σε ονομαστικές.

- Για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα θέματα του Δ.Σ. καθορίζονται από τα άρθρα 18 , 19 , 20 , 21 , 22 , 23 , 24 του Ν.2190/20. Περιληπτικά στο καταστατικό πρέπει να καθορίζεται ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. (κατώτερος και ανώτερος,) ο χρόνος θητείας ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει την εξαετία. Επίσης τα μέλη του Δ.Σ. είναι πάντοτε επανεκλέξιμα και ελεύθερα ανακλητά. Το Δ.Σ. επιτρέπεται εφόσον ορίζεται από το καταστατικό να συνεδριάζει και σε τόπο εκτός της έδρας στην ημεδαπή.

- Για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των Γενικών Συνελεύσεων.

Τα θέματα αυτά καθορίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 25 ,26 , 27 , 28 , 29 , 30 , 31 , 32 , 33 , 34 , 35γ του Ν.2190/20 . Πλέον των υποχρεωτικών διατάξεων των άρθρων αυτών το καταστατικό μπορεί να καθορίζει και άλλα πρόσωπα (εκτός του ταμείου της εταιρείας του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, και των τραπεζών που βρίσκονται στην Ελλάδα) στα οποία μπορούν να κατατεθούν οι μετοχές προκειμένου οι κάτοχοι τους να λάβουν μέρος στις συνελεύσεις. Επίσης το καταστατικό μπορεί να καθορίζει και άλλα θέματα (πλην των οριζόμενων στο άρθρο 29 παρ. 3) για τα οποία προκειμένου να ληφθεί απόφαση απαιτείται αυξημένη απαρτία, και θέματα (πλην των καθοριζόμενων από την παρ. 2 του άρθρ. 31) για τα οποία προκειμένου να ληφθεί απόφαση απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία.

- Για τους ελεγκτές
- Για τα δικαιώματα των μετόχων
- Για τον Ισολογισμό και τη διάθεση των κερδών.
- Για τη λύση και την εκκαθάριση της περιουσίας της.
Σχετικά οι διατάξεις των άρθρων 47 , 48 , 49 .

Επίσης υποχρεωτικά το καταστατικό πρέπει να αναφέρει,

- Τα ατομικά στοιχεία των φυσικών ή νομικών προσώπων που υπέγραψαν το καταστατικό της εταιρείας ή στο όνομα και για λογαριασμό των οποίων έχει υπογραφεί το καταστατικό αυτό.

Η προϋπόθεση αυτή είναι αυτονόητη με μόνο το γεγονός του ότι το καταστατικό της Α.Ε. συντάσσεται από συμβολαιογράφο και συνεπώς επιβάλλεται η αναγραφή όλων των στοιχείων των συμβαλλομένων. Αν μεταξύ των ιδρυτών υπάρχει και νομικό πρόσωπο το καταστατικό περιέχει και τη νομιμοποίηση των εκπροσώπων της.

- Το συνολικό ποσό, τουλάχιστον κατά προσέγγιση, όλων των δαπανών που απαιτήθηκαν για τη σύσταση της εταιρείας και βαρύνουν αυτή.

2.2 Τήρηση βιβλίων

Ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων ορίζει (άρθρο 4 παρ.2) ότι οι ημεδαπές και οι αλλοδαπές ανώνυμες εντάσσονται στην (Γ') κατηγορία τήρησης βιβλίων. Ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας τηρεί τα λογιστικά βιβλία κατά τη διπλογραφική μέθοδο με οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα, σύμφωνα με τις γενικά παραδεκτές αρχές της λογιστικής σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 του Κ.Β.Σ.

Ενδεικτικά αναφέρονται βιβλία ανεξάρτητα από το αντικείμενο εργασιών της εταιρείας, τα οποία υποχρεούται να τηρεί η Α.Ε.

- 1) Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών
- 2) Συγκεντρωτικά Ημερολόγιο
- 3) Αναλυτικά Ημερολόγια
- 4) Γενικό Καθολικά
- 5) Αναλυτικό Καθολικό
- 6) Βιβλίο Γραμματίων Εισπρακτέων και Πληρωτέων
- 7) Μητρώο Παγίων
- 8) Βιβλία προβλεπόμενα από τις άλλες διατάξεις όπως, βιβλίο Πρακτικών Συνεδριάσεων των Γενικών Συνελεύσεων, βιβλία Πρακτικών Συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, βιβλίο Μετόχων, βιβλία Μετοχών ακόμη και βιβλία προβλεπόμενα από ειδικότερες διατάξεις (π.χ. από αναπτυξιακούς νόμους).

Επομένως, η σημασία των παραδοσιακών λογιστικών συστημάτων στη χώρα μας έχει πλέον εξασθενήσει. Έχουν ξεπερασθεί τόσο από τη νομοθεσία (ακολουθείται οποιοδήποτε σύστημα), όσο και από την ευρεία εφαρμογή της μηχανογραφημένης λογιστικής (ένα ημερολόγιο με πολλά αναλυτικά καθολικά).

Από 1.1.93 επεκτάθηκε η εφαρμογή του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (ΕΓΛΣ) σε όσους τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας. Είναι υποχρεωτική τουλάχιστον σε επίπεδο πρωτοβάθμιων, δευτεροβάθμιων και υπογραμμισμένων τριτοβάθμιων λογαριασμών, εκτός από τους λογαριασμούς της ομάδας 9. Η ανάπτυξη των δευτεροβάθμιων σε μη θεσμοθετημένους τριτοβάθμιους λογαριασμούς και των τριτοβάθμιων σε τεταρτοβάθμιους μπορεί να γίνεται σύμφωνα με τις ανάγκες των επιτηδευματιών, και είναι χρήσιμη για τη λογιστική οργάνωση της επιχείρησης και τη μελλοντική αντιμετώπιση μιας πιθανής νέας νομοθετικής ρύθμισης. Οι διατάξεις που επιβάλουν την τήρηση κλαδικών λογιστικών σχεδίων (ασφαλιστικές επιχειρήσεις, τράπεζες, ΝΠΔΔ) υπερिशύουν των διατάξεων αυτής της παραγράφου.

Επίσης, από 1.1.05 τηρούνται υποχρεωτικά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) International Accounting Standards (IAS) από τις εισηγμένες Α.Ε. στο ΧΑΑ, ενώ με την πολ. 1025/05 παρέχονται διευκρινιστικές οδηγίες που υποχρεωτικά πρέπει να εφαρμόζονται και από όσους επιλέγουν την προαιρετική τήρηση των ΔΛΠ.

Ο επιτηδευματίας έχει τη δυνατότητα να αλλάξει το λογιστικό σύστημα που ακολουθεί από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου ή και κατά τη διάρκειά της, αν πρόκειται να αλλάξει ο τρόπος τήρησης των βιβλίων από το χειρόγραφο στο μηχανογραφικό.

Βιβλία Γ' κατηγορίας υποχρεούνται να τηρούν οι ΑΕ, οι ΕΠΕ και όσες άλλες επιχειρήσεις ξεπερνούν το 1.500.000 € ως ετήσια ακαθάριστα έσοδα. Ακολουθείται η διπλογραφική μέθοδος και οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα

(κλασσικό ή συγκεντρωτικό) βάσει των παραδεκτών αρχών της Λογιστικής. Στη μηχανογραφημένη λογιστική (άρθρα 22-25), με τη μεγάλη χωρητικότητα των δίσκων και τη "φιλικότητα" του προγράμματος, ενημερώνεται μόνο ένα ημερολόγιο και παρέχεται άμεση πληροφόρηση (εκτύπωση) στην επιχείρηση από όλους τους λογαριασμούς των αναλυτικών καθολικών. Τότε ο μικρός ή μεγάλος όγκος συναλλαγών πρέπει να προσδιορίζει το ένα ή περισσότερα τερματικά (πληκτρολόγια) και όχι το ένα ή περισσότερα ημερολόγια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Όργανα της Ανώνυμης Εταιρείας

3.1 Όργανα της ανώνυμης εταιρίας

Το καταστατικό σύμφωνα με το Κ.Ν.2190/1920, προβλέπει τις αρμοδιότητες των οργάνων που διοικούν την οικονομική μονάδα. Τα όργανα αυτά είναι η Γενική Συνέλευση των μετόχων, το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Ελεγκτές.

Στην Γενική Συνέλευση μπορούν να συμμετέχουν τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που κατέχουν μετοχές στην προβλεπόμενη εταιρία. Στην συγκέντρωση της Γενικής Συνέλευσης έχει την δυνατότητα να προβεί σε τροποποιήσεις διατάξεων του καταστατικού, καθώς και διορισμού των υπολοίπων οργάνων διοίκησης και ορισμού των αρμοδιοτήτων τους. Τα θέματα και οι αποφάσεις σχετίζονται με τις τροποποιήσεις διατάξεων του καταστατικού, την εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών της εταιρίας, την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων και την αποδοχή ή με τη διάθεση των αποτελεσμάτων, σύμφωνα με την πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου. Είναι αυτή οι οποία αποφασίζει για την έκδοση ομολογιακού δανείου, τη συγχώνευση ή μετατροπή της εταιρίας, τη λύση και εκκαθάριση αυτής και για τον διορισμό των εκκαθαριστών.

Οι συνεδριάσεις γίνονται με δύο τρόπους όπως αυτόκλητα ή με πρόσκληση που θα κάνει το Διοικητικό Συμβούλιο. Η συνεδρίαση γίνεται στην έδρα της εταιρίας. Ψηφίζουν για να παρθούν οι διάφορες αποφάσεις κατά πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπείται σ'αυτή και είναι δεσμευτικές για το σύνολο των μετόχων. Μια φορά το χρόνο, τουλάχιστον, οφείλουν να συνεδριάζουν για να έχει δυνατότητα λήψης αποφάσεων, πρέπει σ'αυτήν να παρευρίσκονται μέτοχοι που εκπροσωπούν, τουλάχιστον, το 20% του μετοχικού κεφαλαίου, με την προϋπόθεση ότι αυτό το ποσοστό δεν θα είναι μικρότερο από το ελάχιστο προβλεπόμενο ποσό που ορίζει ο νόμος για τη σύσταση της εταιρίας. Σε περίπτωση που η εταιρία καλείται να λάβει αποφάσεις για κρίσιμα θέματα, ο νόμος ορίζει μεγαλύτερο ποσοστό προσέλευσης, έτσι ώστε η συνέλευση να έχει απαρτία.

Η πρόσκληση συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου είτε αυτόκλητα θα πρέπει να οργανωθεί και να ανακοινωθεί. Όστε το σύνολο των μετόχων να πληροφορηθούν για τον τόπο συνεδρίασης, την ημερομηνία και την ώρα της συνεδρίασης, καθώς και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης για τα οποία θα ληφθούν αποφάσεις από τους μετόχους. Η ανακοίνωση της πρόσκλησης, στην περίπτωση που η Γενική Συνέλευση δεν είναι αυτόκλητη, επιβάλλεται να δημοσιευτεί είκοσι ήμερες πριν από τη σύγκληση της στο ΦΕΚ (Φύλλο Εφημερίδα της Κυβέρνησης) στο τεύχος των Α.Ε. και Ε.Π.Ε., στον ημερήσιο πολιτικό τύπο, σε μία οικονομική εφημερίδα και σε μία ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα, η οποία εκδίδεται στον τόπο της έδρας της Α.Ε.

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης μπορούν να μην γίνουν αποδεκτές από τους μετόχους οι οποίοι εκπροσωπούν τουλάχιστον το 1/20 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, από το Διοικητικό Συμβούλιο. Επίσης, από οποιοδήποτε μέλος του Δ.Σ. της εταιρίας, εφόσον διαπραγματεύεται ζήτημα ποινικής δίωξης ή αποζημίωσης εναντίον του. Οι λόγοι απόρριψης των αποφάσεων έχει ως αποτέλεσμα την ακύρωση της απόφασης, όταν αυτές λαμβάνονται κατά παράβαση του νόμου ή όταν αυτές υλοποιηθούν θίγονται συμφέροντα μετόχων και πιστωτών της οικονομικής μονάδας.

3.1.1. Η Γενική Συνέλευση

Οι Γενικές Συνελεύσεις χωρίζονται σε τρία είδη συνέλευσης την τακτική, την έκτακτη και την καταστατική. Το είδος της συνέλευσης είναι ανάλογα με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, για τα οποία οι μέτοχοι καλούνται να συζητήσουν και να λάβουν αποφάσεις.

Το πρώτο είδος συνέλευσης είναι η τακτική συνέλευση που συνέρχεται υποχρεωτικά κάθε έτος και μέσα σε χρονικό διάστημα έξι μηνών από την ημερομηνία λήξης της διαχειριστικής χρήσης και έχει ως θέματα την έγκριση ή μη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, τον έλεγχο της διοίκησης της εταιρίας, την απαλλαγή ή μη των ελεγκτών και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από κάθε ευθύνη αποζημίωσης και την εκλογή νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου από κάθε ευθύνη αποζημίωσης και την εκλογή νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου και Ελεγκτών. Στην τακτική συνέλευση πρέπει να υπάρχει απαρτία, δηλαδή να παρευρίσκονται σ' αυτή μέτοχοι που κατέχουν το 1/5 του μετοχικού κεφαλαίου. Αν δεν υπάρχει απαρτία τότε επαναλαμβάνεται η συνέλευση εντός είκοσι ημερών και συνεδριάζει νόμιμα, χωρίς να απαιτείται η παρουσία μετόχων που κατέχουν ορισμένο ποσοστό μετοχικού κεφαλαίου. Η συμμετοχή αυτή των μετόχων εξαρτάτε από τα θέματα που έχουν μεγαλύτερη βαρύτητα για τη λειτουργία της εταιρίας, ο νόμος επιβάλλει μεγαλύτερο ποσοστό προκειμένου να υπάρχει απαρτία. Η συνέλευση μπορεί να αναβληθεί, εάν αυτό ζητηθεί από μετόχους που εκπροσωπούν το 1/20 του κεφαλαίου, πρέπει, ωστόσο, να συνεδριάσει υποχρεωτικά εντός τριάντα ημερών από την ημερομηνία αναβολής της.

Το δεύτερο, η έκτακτη συνέλευση πραγματοποιείται μετά από αίτηση των μετόχων ή των ελεγκτών προς το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας. Ανακοινώνετε εντός δέκα ημερών, σε χρονική στιγμή που επιθυμούν οι ίδιοι και με θέματα τα οποία αναφέρονται στην αίτηση.

Τέλος, η συνέλευση η οποία συγκαλείται με σκοπό την τροποποίηση του καταστατικού, της εταιρίας και ονομάζεται καταστατική. Οι αποφάσεις της αφορούν θέματα που έχουν σχέση με τη μεταβολή του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας ή των σκοπών της εταιρίας, την έκδοση ομολογιακού δανείου, την αλλαγή της έδρας, τη λύση ή την παράταση της διάρκειάς της, καθώς και θέματα σχετικά με τη διάσπαση ή συγχώνευση ή μετατροπή ή αναβίωση. Η συνεδρίαση είναι νόμιμη όταν σ' αυτήν παρευρίσκονται μέτοχοι που εκπροσωπούν τα 2/3 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Αν δεν είναι απαρτία συγκαλείται ξανά εντός είκοσι ημερών. Στην δεύτερη συνάντηση πρέπει να εκπροσωπούν οι μέτοχοι 1/2 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Στην περίπτωση που δεν παρευρίσκονται οι μέτοχοι που προβλέπεται τότε η συνέλευση συγκαλείται σε διάστημα είκοσι ημερών και θεωρείται ότι συνεδριάζει νόμιμα. Εάν παρευρίσκονται σε αυτή οι μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/3 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Οι αποφάσεις της καταστατικής Γενικής Συνέλευσης, για ορισμένα θέματα, πέρα από την αυξημένη πλειοψηφία για την απαρτία της, απαιτούν και αυξημένο ποσοστό στη λήψη των αποφάσεων τους.

3.1.2 Διοικητικό Συμβούλιο

Οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου είναι να διοικούν και να εκπροσωπούν την εταιρία. Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει ποια μέλη θα είναι σε αυτήν και ποιες οι αρμοδιότητες της. Επίσης, έχει την δυνατότητα να αποφασίζει

και να εγκρίνει την αμοιβή για τις υπηρεσίες που παρέχει το Διοικητικό Συμβούλιο. Ένας τρόπος αμοιβής είναι επί των κερδών της χρήσης. Η αμοιβή αυτή δίνεται ως ποσοστό από τα καθαρά κέρδη της εταιρίας, εφόσον αυτό προβλέπεται στο καταστατικό της, με απόφαση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων που εγκρίνει τον ισολογισμό, τα αποτελέσματα χρήσης και τη διάθεση των κερδών, αφού προηγουμένως έχει παρακρατηθεί από τα κέρδη ο αναλογούν φόρος εισοδήματος, το τακτικό αποθεματικό και το πρώτο μέρος. Άλλος τρόπος αμοιβής που ορίζεται ή δεν προβλέπεται από το καταστατικό. Η αμοιβή αυτή προσδιορίζεται στο καταστατικό ή λαμβάνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, κατά την τακτική της συνεδρίαση, είναι ένα συγκεκριμένο ποσό και δίδεται χωρίς να ληφθεί υπόψη εάν η εταιρία παρουσιάζει κέρδη ή ζημιές. Ένας τελευταίος τρόπος αμοιβής βάση ειδικής σχέσης ή εντολής. Δηλαδή τελούν τα καθήκοντά τους ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αλλά προσφέρουν και άλλου είδους εργασία. Η Γενική Συνέλευση είναι αυτή που εγκρίνει αμοιβές που έχουν τη μορφή μισθού για της παράλληλες υπηρεσίες που προσφέρουν.

Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου δεσμεύουν την εταιρία κατά τη διάρκεια της θητείας του. Η θητεία τους δεν μπορεί να υπερβεί τα έξι χρόνια. Ελέγχονται από τη Γενική Συνέλευση τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο, η οποία είναι και η μόνη αρμόδια, προκειμένου να αποφασίσει για την απαλλαγή ή μη των μελών από ευθύνες που συνεπάγονται οι συγκεκριμένες αποφάσεις.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν κάποιους περιορισμούς τόσο στην συμμετοχή τους σε προσωπικές εταιρίες, όσο να έχουν ατομική επιχείρηση. Απαγορεύεται από το νόμο να έχουν παρεμφερή συμμετοχή και στην ανώνυμη εταιρία, χωρίς την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης. Από την άλλη πλευρά η εταιρία μπορεί να απαιτήσει αποζημίωση από το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω απώλειας εσόδων αυτής της δραστηριότητας του.

Αποτελείται τουλάχιστον από τρία πρόσωπα. Μετά την εκλογή τους, στην πρώτη συνεδρίαση εκλέγουν τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Τα μέλη του συνεδριάζουν μία φορά το μήνα, το λιγότερο, στην έδρα της εταιρίας. Η συνεδρίαση γνωστοποιείται μετά από πρόσκληση του Προέδρου του και σε οποιοδήποτε χρονική στιγμή. Οι αποφάσεις καταγράφονται στο βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι αποφάσεις της συνέλευσης πρέπει να είναι νόμιμες, δηλαδή να είναι σύμφωνη με το καταστατικό ή ο σκοπός ή οι αποφάσεις του απέβησαν παράνομοι ή ανήτικοι ή αντίθετοι προς τη δημόσια τάξη. Για να είναι έγκυρη η συνέλευση απαιτείται να παρευρίσκονται στη συνεδρίαση τα μισά συν ένα μέλος, όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω δεν μπορεί να είναι λιγότερα από τρία μέλη.

3.1.3 Οι Ελεγκτές

Στο διάγραμμα ροής εμφανίζεται η πυραμίδα κατανομής της εξουσίας και της ευθύνης των στελεχών μιας οικονομικής μονάδος. Στο διάγραμμα ροής φαίνονται με γραφική απεικόνιση τα στάδια, οι διαδικασίες και οι αρμοδιότητες για την ολοκλήρωση κάθε οικονομικής μονάδας.

Το διάγραμμα ροής σαν περιγραφική τεχνική παρουσιάζει πολλά πλεονεκτήματα σε σχέση με άλλες μεθόδους. Διευκολύνει τον ελεγκτή στην κατανόηση του λογιστικού συστήματος και ανακαλύπτει τυχόν αδυναμίες αυτού όσον αναφορά τις αρμοδιότητες και την ευθύνη των διαφόρων ατόμων στην διαδικασία του συστήματος. Για το διάγραμμα ροής χρησιμοποιούμε σπάνταρ σύμβολο τέτοιων διαγραμμάτων. Το διάγραμμα ροής μπορεί να γίνει με δύο

τρόπους τον οριζόντιο και τον κάθετο. Προτιμάτε ο οριζόντια μέθοδος ως πιο αποτελεσματική. Αντίθετα η κάθετη μέθοδος είναι πιο δύσκολη και πολύπλοκη. Το διάγραμμα με την οριζόντια μέθοδο αρχίζει από δεξιά προς τα αριστερά. Το διάγραμμα ροή το προετοιμάζει ο ελεγκτής πρέπει να γνωρίζει πολύ καλά το λογιστικό σύστημα της οικονομικής μονάδας. Η γνώση αυτή αποκτάται με τη συνεχή παρατήρηση, τις συνεντεύξεις, τη χρήση ερωτηματολογίων και τον πολύ χρόνο που έχει αφιερώσει ο ελεγκτής. Το διάγραμμα ροής ενός συστήματος είναι μία γραφική απεικόνιση της διαδικασίας επεξεργασίας των λογιστικών στοιχείων. Όπου εκεί παρουσιάζονται οι διαδικασίες, ο καταμερισμός των ευθυνών, τα λογιστικά βιβλία και στοιχεία της οικονομικής μονάδας

Ο έλεγχος προϋποθέτει δύο πρόσωπα τον ελεγκτή και τον ελεγχόμενο. Ο ελεγκτής εξετάζει αντικειμενικά και χωρίς προκαταλήψεις τις πράξεις του και τις ενέργειες. Αντικείμενο του ελεγκτή είναι η οικονομική διαχείριση της ξένης περιουσίας φυσικού ή νομικού προσώπου. Για παράδειγμα σε μία ατομική επιχείρηση ο επιχειρηματίας είναι αυτός ο οποίος απολαμβάνει πρώτος τα έσοδα της επιχείρησης του αλλά δεν παύει και ο ίδιος να είναι διαχειριστής ξένης περιουσίας ως προς τις υποχρεώσεις του. Ο ελεγκτής κάνει μία έκθεση ελέγχου που αποτελούν την επίσημη νομιμότητα της ή μη ορθής διαχείρισης. Επίσης, συνθέτουν την ασφαλιστική δικλείδα που θα προλάβει ή θα επανορθώσει λάθη, ατασθαλίες και κάθε τύπου αυθαιρεσίες.

Η έκθεση αυτή για την οικονομική διαχείριση της περιουσίας της οικονομικής μονάδας ενδιαφέρει άμεσα τους μετόχους, ταυτόχρονα τους λοιπούς χρηματοδότες για παράδειγμα τις τράπεζες, τους προμηθευτές, κάθε συναλλασσόμενο με αυτήν. Επίσης, την διοίκηση, το πρόσωπο της οικονομικής μονάδας. Τέλος, το κράτος με την εξασφάλιση φόρων και τυχών επιδοτήσεων κλπ.

Ο ελεγκτής είναι υποκείμενο του ελέγχου, δηλαδή το πρόσωπο που καταστρώνει, προγραμματίζει και τελικά διενεργεί την όλη ελεγκτική διαδικασία στην δημόσια και ιδιωτική οικονομία.

Υπάρχουν δύο είδη ελεγκτών οι ελεγκτές εσωτερικού και εξωτερικού. Βοηθάει στον καθορισμό και στη λεπτομερή εξέταση των ουσιαστικών και τυπικών προσόντων που πρέπει να διαθέτουν, στον ειδικότερο σκοπό στον οποίο αποβλέπει το έργο τους, καθώς και στην εγκυρότητα και αξιοπιστία των πράξεων πιστοποίησης που εκδίδουν. Ο ελεγκτής μπορεί να είναι εσωτερικός ή να είναι εξωτερικός. Στην πρώτη περίπτωση είναι να έχει υπαλληλική εξάρτηση από την οικονομική μονάδα. Στην άλλη περίπτωση είναι ανεξάρτητος και αδέσμευτος έναντι της επιχείρησης. Επίσης, εκλέγονται είτε από την επιχείρηση είτε διορίζονται από το κράτος την Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Υ.Ο.), την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχου (ΥΠ.Ε.Ε.) κλπ. Υπάρχουν διαφορές ανάμεσα στους δύο αυτούς ελέγχους στους μεν εσωτερικούς ελεγκτές σκοπός εκτός από τις Λογιστικές επαληθεύσεις είναι η εφαρμογή των εσωτερικών οδηγιών με συνέπεια διοικητικές μόνο κυρώσεις. Ενώ στους εξωτερικούς ελεγκτές σκοπός είναι η εφαρμογή της Φορολογικής και Εμπορικής Νομοθεσίας με συνέπεια οικονομικές κυρώσεις, απόρριψη βιβλίων κλπ.

Η έκθεση ελέγχου εκφράζει τη γνώμη των ελεγκτών σαν εμπειρογνώμονες πάνω στις οικονομικές εκθέσεις των επιχειρήσεων. Οι οικονομικές εκθέσεις έχουν ως πηγή τα αποδεικτικά στοιχεία που λαμβάνονται από τα λογιστικά βιβλία των επιχειρήσεων. Μπορούν να συλλεχθούν από προσωπικές επιθεωρήσεις των ελεγκτών και διάφορες πηγές έξω από την επιχείρηση. Από την άλλη οι οικονομικές μονάδες επιθυμούν να δώσουν την οικονομική κατάσταση τους και τα αποτελέσματα χρήσης τους. Αλλά πριν εκφράσουν τη γνώμη τους οι ελεγκτές θα πρέπει να έχουν στοιχεία με τα οποία να αποδεικνύεται ότι τα κονδύλια που

εμφανίζονται στις οικονομικές εκθέσεις βασίζονται στα υπόλοιπα των λογαριασμών του καθολικού και ότι αυτά τα υπόλοιπα είναι το τελικό αποτέλεσμα μιας σειράς χρεοπιστώσεων απόρροια των πραγματικών συναλλαγών της επιχείρησης.

Τα στοιχεία που συγκεντρώνει ο ελεγκτής είναι πολυπληθή. Όλα αυτά χρειάζονται να αξιολογηθούν και να εκτιμηθούν πριν ο ελεγκτής τεκμηριώσει την άποψη του. Το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων που ο ελεγκτής επιδιώκει να συγκεντρώσει ή να λάβει γνώση μπορούν να χωριστούν σε δύο ομάδες.

Η πρώτη ομάδα αφορά κυρίως λογιστικά στοιχεία. Αυτά τα στοιχεία μπορεί να είναι τα λογιστικά βιβλία, τις υπολογιστικές εργασίες για παράδειγμα, θα μπορούσαν να είναι οι υπολογισμοί για τον προσδιορισμό του ποσού της ετήσιας απόσβεσης και το αποτέλεσμα της καταμέτρησης και αποτίμησης των αποθεμάτων. Τα έγγραφα προς την επιχείρηση καθώς και από τα έγγραφα που εκδίδονται από προμηθευτές, πελάτες, τράπεζες και το δημόσιο. Με τη διασταύρωση εγγράφων από τρίτους, ο ελεγκτής είναι σε θέση να διαπιστώσει κατά πόσο η ελεγχόμενη επιχείρηση διαθέτει ένα αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου. Τα ισοζύγια, τους αριθμοδείκτες και τις συγκρίσεις είναι η σύγκριση του ποσού κάθε περιουσιακού στοιχείου υποχρέωσης, εσόδου και δαπάνης με τα αντίστοιχα ποσά των προηγούμενων χρόνων είναι ένας απλός τρόπος για την διαπίστωση ενδεχόμενων σημαντικών μεταβολών. Σε κάθε μεταβολή οι ελεγκτές θα πρέπει να προστρέχουν στην εύρεση της αιτίας που την προκαλεί.

Η δεύτερη ομάδα σχετίζεται με αποδεικτικά στοιχεία που είναι αποτέλεσμα της ελεγκτικής εργασίας όπως τα φυσικά αποδεικτικά στοιχεία είναι η απλή ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης αποτελεί για τον ελεγκτή ένα ικανό ελεγκτικό τεκμήριο. Πρέπει όμως να εξακριβωθεί ότι η κυριότητα αυτών ανήκει στην επιχείρηση, δηλαδή όταν το αγοράζουν κύρια είμαστε εμείς ενώ όταν το νοικιάζουμε κύρια είναι οι άλλοι. Ο ελεγκτής μπορεί να διαπιστώσει μόνο έμμεσα την ύπαρξη διαφόρων περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν στην κυριότητα της επιχείρησης. Για παράδειγμα, ο έλεγχος για καταθέσεις γίνεται μέσα από την εξέταση των αντιγράφων κινήσεως λογαριασμού. Επίσης, τα έγγραφα προς τον ελεγκτή από την ελεγχόμενη επιχείρηση και τρίτους. Τα μεταγενέστερα του ισολογισμού γεγονότα όταν υπάρχει περίπτωση, ορισμένες από τις συναλλαγές που γίνονται από την επιχείρηση μετά την κατάρτιση των λογιστικών καταστάσεων της και πριν από την χορήγηση της έκθεσης του ελεγκτή, να επηρεάζουν σημαντικά την μελλοντική οικονομική της θέση. Τα πιο γνωστά από αυτά είναι η ακύρωση κάποιας σημαντικής παραγγελίας πωλήσεως προϊόντων, η απότομη μείωση των αποθεμάτων της επιχείρησης και η μη είσπραξη επιταγών που όμως παρουσιάζονται ως διαθέσιμα. Όταν εντοπιστούν αυτά τα γεγονότα, ελέγχεται η επίδραση τους πάνω στην αξιοπιστία των λογιστικών καταστάσεων και στην μελλοντική πορεία της επιχείρησης και όταν αυτά έχουν σημαντική επίδραση ο ελεγκτής οφείλει να κάνει σχετική μνεία στην έκθεση ελέγχου του. Άλλα στοιχεία οι πληροφορίες που προέρχονται από συνεντεύξεις, παρατηρήσεις και επιστημόνσεις του ελεγκτή και αποδεικτικά στοιχεία από εμπειρογνώμονες είναι χαρακτηριστικό ότι πολλές φορές οι ελεγκτές όταν αναφέρονται σε εκτιμήσεις ειδικών πραγμάτων όπως είναι οι φυσικοί πόροι ή διάφορα μηχανήματα, αδυνατούν να τα εκτιμήσουν λόγω έλλειψης ειδικών γνώσεων. Δημιουργείται λοιπόν η ανάγκη προσφυγής στις γνώσεις κάποιου ειδικού ο οποίος καλείται εμπειρογνώμονας και ο οποίος μπορεί να είναι γεωλόγος, βιολόγος, δικηγόρος, μηχανικός κλπ.

3.1.3.1. Ποιοι υποχρεούνται σε εσωτερικό και ποιοι σε εξωτερικό έλεγχο

Σε εσωτερικό έλεγχο είναι οι οικονομικές μονάδες Ανώνυμες Εταιρίες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο. Ακόμα όταν οι Ανώνυμες Εταιρίες καταθέτουν την πρόταση για είσοδο στην Χρηματιστήριο Αξιών, τότε το Διοικητικό Συμβούλιο παίρνει απόφαση ότι εφόσον μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχει το τμήμα αυτό, θα συμπεριλάβει στον εσωτερικό κανονισμό διεύθυνση εσωτερικού ελέγχου με ανάλυση των αρμοδιοτήτων, την εποπτεία της οποίας αναθέτει σε έναν από τους Αντιπροέδρους του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στον αντίποδα είναι ο εξωτερικός έλεγχος αλλιώς λέγεται τακτικός ή έκτακτος. Όπου εκεί είναι όλες οι Ανώνυμες Εταιρίες εντός χρηματιστηρίου. Ο ελεγκτής θα πρέπει να ανήκει στο σώμα ορκωτών ελεγκτών. Ειδικά για τις τράπεζες και τις ασφαλιστικές οι τακτικοί ελεγκτές. Από το σώμα ορκωτών ελεγκτών ένας ορκωτός ελεγκτής και ένας αναπληρωματικός όταν η επιχείρηση είναι Α.Ε. εκτός χρηματιστηρίου, ΕΠΕ ή ΕΕ κατά μετοχές, και πρέπει να καλύπτει δύο από τα παρακάτω κριτήρια για δύο συνεχή έτη. Δηλαδή, σύνολο ενεργητικού 2.500.000€ και άνω, κύκλος εργασιών 5.000.000€ και άνω, μέσος όρος προσωπικού 50 άτομα (για τον υπολογισμό του μέσου όρου:αθροίζονται τα άτομα που εργάστηκαν έστω και μια μέρα και διαιρούμε με το 300). Επίσης, ελέγχονται από το σώμα ορκωτών ελεγκτών οι Δήμοι, οι ΠΑΕ, τα Πανεπιστήμια και ΤΕΙ για τις επιτροπές ερευνών, λογαριασμοί απογευματινών ιατρείων των νοσοκομείων. Οι υπόλοιπες Α.Ε. δηλαδή, αυτές που είναι εκτός χρηματιστηρίου και δεν καλύπτουν τα δυο από τα τρία παραπάνω κριτήρια και έχουν έσοδα από 1.000.000€ μέχρι 5.000.000€ υποχρεούνται να έχουν εξωτερικό τακτικό ελεγκτή από το Οικονομικό Επιμελητήριο (δύο τακτικοί, δύο αναπληρωματικοί ή από το σώμα ορκωτών ελεγκτών έναν τακτικό, έναν αναπληρωματικό. Προαιρετικά η Α.Ε. εκτός χρηματιστηρίου έχουν έσοδα μέχρι 1.000.000. προαιρετικά, με απόφαση της γενικής συνέλευσης μπορεί μια ανώνυμη εταιρία. Να επιλέξει έναν ελεγκτή από το οικονομικό επιμελητήριο ή από το σώμα ορκωτών ελεγκτών. Ο ανώτερος έλεγχος ανήκει στην κατηγορία των προαιρετικών και όχι στην κατηγορία των τακτικών ελέγχων.

Κεφάλαιο 4
Μετοχές

Μετοχικό Κεφάλαιο

4.1 ΜΕΤΟΧΕΣ

Η μετοχές ως τίτλος, είναι ένα έγγραφο στο οποίο ενσωματώνονται κάποια δικαιώματα τα οποία μπορεί να ασκήσει ο κύριος της. Ο κάτοχος της μετοχής ονομάζεται μέτοχος. Επίσης μετοχή σημαίνει το μερίδιο του μετοχικού κεφαλαίου. Η κατοχή της μετοχής δίνει στο μέτοχο, ανάλογα με τον αριθμό των μετοχών που κατέχει και το ποσό του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύει αναλογικά δικαιώματα, τόσο στην περιουσία της ανώνυμης εταιρείας και τα αποτελέσματα της, όσο και στην έκφραση γνώμης στην Γενική Συνέλευση των μετόχων, που είναι το ανώτατο όργανο αποφάσεων της Α.Ε.

4.2 Μετοχικό κεφάλαιο

Όταν δημιουργείτε μια ανώνυμη εταιρία, οι ιδρυτές καθορίζουν τις σχέσεις τους σύμφωνα με το ποσοστό συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο και πιο συγκεκριμένα με τον αριθμό των μετοχών που κατέχει ο καθένας από αυτούς. Η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται από τους μετόχους είτε σε μετρητά είτε σε είδος (ακίνητα, μηχανήματα, έπιπλα, κινητά πράγματα, απαιτήσεις κ.τ.λ.)

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του Κ.Ν.2190/1920 η εισφορά σε είδος αποτιμάται από την επιτροπή. Η αναγραφή του μετοχικού κεφαλαίου πραγματοποιείται πάντοτε σε ευρώ, ανεξάρτητα από τον τρόπο εισφοράς των μετόχων. Απαγορεύεται να αναγράφεται σε ξένο νόμισμα, εκτός από εταιρίες που η έδρα τους είναι στην αλλοδαπή και έχουν υποχρέωση σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τόσο σε εγχώριο όσο και σε ξένο νόμισμα.

Ο ίδιος νόμος που προαναφέρθηκε ορίζει ότι το κατώτερο όριο του μετοχικού κεφαλαίου είναι 60.000€, ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά τη σύσταση της ανώνυμης εταιρίας. Η ονομαστική αξία της μετοχής δεν μπορεί να είναι κατώτερη από 0,30€ και ανώτερη από 100€. Το μετοχικό κεφάλαιο μπορεί να καταβληθεί από τους μετόχους – ιδρυτές ή η εταιρία να προσφύγει σε δημόσια εγγραφή. Στη δεύτερη περίπτωση το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε 300.000€.

Όπως αυτό προβλέπεται από τον Κ.Ν. 2190/1920 και τις ειδικές διατάξεις νόμων, η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει και τμηματικά, μόνο στην περίπτωση της εισφοράς σε χρήμα, με την προϋπόθεση ότι κατά τη σύσταση θα καταβληθεί τουλάχιστον το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο. Απαγορεύεται η τμηματική καταβολή της εισφοράς σε είδος. Επιπλέον, πρέπει να ισχύουν οι εξής προϋποθέσεις:

- Η δυνατότητα της τμηματικής καταβολής να προβλέπεται στο καταστατικό.
- Η αξία που καταβάλλεται για κάθε μετοχή να μην είναι κατώτερη από το ¼ της ονομαστικής της αξίας.
- Η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο να καταβάλλεται εφάπαξ με την πρώτη δόση.
- Οι μετοχές να παραμένουν ονομαστικές μέχρι την πλήρη εξόφλησή τους.
- Η τμηματική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου να μην ξεπερνά τα δέκα έτη.

- Να μην πραγματοποιηθεί καμία αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου πριν από τη δημοσίευση της πρόσκλησης για την καταβολή της τελευταίας οφειλόμενης δόσης.

Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου από τους μετόχους σε μετρητά πραγματοποιείται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό όψεως, που θα ανοιχτεί στο όνομα της εταιρίας. Το ονοματεπώνυμο του κάθε μετόχου θα πρέπει να αναγράφεται στο παραστατικό της τράπεζας, ώστε να είναι εφικτός ο έλεγχος καταβολής του κεφαλαίου από την αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας.

Υπάρχει περίπτωση το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας να ορίζεται μεγαλύτερο από 60.000€. Αυτή αφορά την περίπτωση κάλυψης του μετοχικού κεφαλαίου με δημόσια εγγραφή (σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του νόμου Κ.Ν. 2190/1920) ή την περίπτωση που η εταιρία προέρχεται από μετατροπή ή συγχώνευση (σύμφωνα με τους Ν.Δ. 1297/72 και Ν. 2166/93), οπότε το μετοχικό κεφάλαιο πρέπει να είναι τουλάχιστον 30.000€. Επίσης στην περίπτωση που η εταιρεία δραστηριοποιείται στον τραπεζικό ή χρηματοπιστωτικό κλάδο (τράπεζες, χρηματιστηριακές εταιρίες, εταιρίες leasing, Α.Χ.Ε.Π.Ε.Υ., Α.Ε.Π.Ε.Υ., Α.Ε.Ε.Χ., Α.Ε.Λ.Δ.Ε.), το ελάχιστο κεφάλαιο της ορίζεται διαφορετικά με προεδρικά διατάγματα.

Από φορολογική άποψη, τα ποσά που καταβάλλονται από τους ιδρυτές μετόχους, τόσο κατά τη σύσταση της εταιρείας όσο και κατά τις μεταγενέστερες αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου των Α.Ε., μη εισηγμένων στο Χ.Α.Α., από τους υπάρχοντες μετόχους τους, δεν αποτελούν τεκμήριο δαπάνης απόκτησης περιουσιακών στοιχείων, με αποτέλεσμα να μην είναι υποχρεωμένοι οι μέτοχοι αυτής να δικαιολογήσουν την προέλευση των χρημάτων.

Μέσα σε δύο μήνες από την ημερομηνία καταχώρησης της εταιρείας στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, οι μέτοχοι οφείλουν να έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία που προβλέπεται, για την καταβολή της αναλογίας που αντιστοιχεί στον καθένα στο μετοχικό κεφάλαιο. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας συνεδριάζει, προκειμένου να πιστοποιήσει ή μη την καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου. Το πρακτικό συνεδρίασης διαβιβάζεται στην αρμόδια διεύθυνση της Νομαρχίας, προκειμένου να γίνει ο έλεγχος πιστοποίησης της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου.

Η ίδια διαδικασία ακολουθείται και στην περίπτωση της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, όπου η προθεσμία που έχουν οι μέτοχοι για να ανταποκριθούν, δεν μπορεί να οριστεί μεγαλύτερη των τεσσάρων μηνών και μικρότερη του ενός μηνός στην περίπτωση που η εταιρεία δεν είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο και των δεκαπέντε ημερών όταν η εταιρεία είναι εισηγμένη.

Ο χρόνος συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου και η υποβολή των στοιχείων στην αρμόδια διεύθυνση της Νομαρχίας για πιστοποίηση ή μη της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου δεν μπορεί να υπερβεί τις είκοσι ημέρες από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου από τους μετόχους. Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών και των διαδικασιών τίθεται θέμα ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της εταιρείας.

Η αρμόδια διεύθυνση της Νομαρχίας με την παραλαβή του πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με την πιστοποίηση ή μη της αρχικής καταβολής ή αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ορίζει δύο υπαλλήλους της, οι οποίοι είναι αρμόδιοι για τον έλεγχο της ορθής τήρησης της διαδικασίας και καταχώρησης των στοιχείων στα βιβλία της εταιρείας. Για τον λόγο αυτό ζητούν από την εταιρεία την προσκόμιση των παρακάτω δικαιολογητικών:

- Ισοζύγιο γενικού και αναλυτικού καθολικού.
- Αντίγραφο της έκθεσης της επιτροπής του άρθρου 9 του Κ.Ν.2190./1920, στην περίπτωση εισφοράς σε είδος.
- Αντίγραφο παραστατικού από την τράπεζα, στην οποία κατατέθηκε το μετοχικό κεφάλαιο.
- Αναλυτικό καθολικό του λογαριασμού της τράπεζας και των μετόχων.
- Τα Φ.Ε.Κ. ή την ανακοίνωση του Εθνικού Τυπογραφείου σχετικά με τις αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου.
- Το βιβλίο πρακτικών του Δ.Σ. και συγκεκριμένα το πρακτικό που καταχωρήθηκε η πιστοποίηση καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου.

Από τα παραπάνω βιβλία διαπιστώνεται η καταβολή ή μη του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας και συντάσσεται σχετική έκθεση από τους ελεγκτές, η οποία και υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας.

4.3 Κατηγορίες μετοχών

Με βάση τα δικαιώματα που παρέχουν οι μετοχές διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες.

4.3.1 Κοινές μετοχές

Είναι αυτές που παρέχουν τη δυνατότητα συμμετοχής στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, στη διανομή των κερδών καθώς επίσης και στις αποφάσεις της εταιρείας.

4.3.2 Προνομιούχες μετοχές

Είναι αυτές που δικαιούνται προνομιακή απόληψη του πρώτου μερίσματος τόσο για την τρέχουσα όσο και για τις προηγούμενες χρήσεις, στις οποίες δεν καταβλήθηκε μέρισμα λόγω ζημιών ή καταβλήθηκε μέρισμα μικρότερο από το προβλεπόμενο, βάσει του νόμου, καθώς επίσης και κατά τη λύση και εκκαθάριση της εταιρείας. Οι προνομιούχες μετοχές διακρίνονται σε μετοχές μετά ψήφου και άνευ ψήφου. Προκειμένου να μετατραπούν οι προνομιούχες μετοχές «άνευ ψήφου» σε κοινές μετοχές με ψήφο απαιτείται η σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και η πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ του συνόλου του εκπροσωπούμενου κοινού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

4.3.3 Μετοχές επικαρπίας

Σε περίπτωση που η εταιρεία προβεί σε απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου χορηγεί στους μετόχους, των οποίων το κεφάλαιο αποσβέστηκε, μετοχές επικαρπίας. Αυτές δεν παρέχουν στους μετόχους που τις κατέχουν δικαιώματα συμμετοχής στη διοίκηση ούτε το προϊόν εκκαθάρισης της εταιρείας, τους δίνουν όμως τη δυνατότητα συμμετοχής στα κέρδη.

4.3.4 Δεσμευμένες μετοχές

Κατά την ίδρυση της εταιρείας δίνεται η δυνατότητα στους μετόχους – ιδρυτές να δεσμεύσουν όλες ή ένα ορισμένο αριθμό μετοχών, οι οποίες δεν μπορούν να μεταβιβαστούν ελεύθερα για το χρονικό διάστημα που διαρκεί η δέσμευσή τους.

4.3.5 Ανώνυμες ή στον Κομιστή μετοχές

Είναι οι μετοχές στις οποίες δεν αναγράφεται το όνομα του δικαιούχου. Εκδίδονται μόνο αν η αξία αυτών έχει ολοσχερώς εξοφληθεί. Η έκδοσή τους πρέπει να προβλέπεται στο καταστατικό που συντάσσει η εταιρεία.

4.3.6 Ονομαστικές

Είναι οι μετοχές που αναγράφουν το όνομα του κατόχου τους. Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του Κ.Ν.2190/1920 και το άρθρο 24 του Ν.2214/94 σε ορισμένες κατηγορίες εταιρειών, ανάλογα με το αντικείμενο δραστηριότητας, ειδικές διατάξεις νόμων επιβάλλουν στις εταιρείες αυτές να εκδίδουν μόνο ονομαστικές μετοχές, ώστε να είναι γνωστό το πρόσωπο που τις κατέχει. Σ' αυτή την κατηγορία ανήκουν εταιρείες τραπεζικές, ασφαλιστικές, σιδηροδρομικές, αεροπορικές, διανομής φυσικού αερίου, παραγωγής – διανομής ηλεκτρικού ρεύματος, ύδρευσης και αποχέτευσης, τηλεπικοινωνιών, ραδιοφωνίας, καθώς και για εταιρείες κατασκευής πολεμικού υλικού ορίζεται ότι οι μετοχές τους θα είναι ονομαστικές.

4.3.7 Επικαρπίας

Εκδίδονται κατά την απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου και παραδίδονται στους μετόχους των οποίων οι μετοχές αποσβέστηκαν. Οι μετοχές επικαρπίας παρέχουν όλα τα δικαιώματα των κοινών μετοχών, εκτός βέβαια από το δικαίωμα να πάρουν κατά τη διάλυση και εκκαθάριση της εταιρείας την ονομαστική αξία των μετοχών τους αφού την έχουν ήδη πάρει κατά την απόσβεση του κεφαλαίου.

4.4 Μεταβίβαση μετοχών

Ανάλογα με το εάν οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών ή όχι διαφοροποιείται και ο τρόπος μεταβίβασης των μετοχών. Η μεταβίβαση των μετοχών των εταιρειών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών, πραγματοποιείται ανάλογα με το εάν οι μετοχές είναι ανώνυμες ή ονομαστικές.

Όσον αφορά στις ανώνυμες μετοχές η μεταβίβασή τους γίνεται μέσω απλής συμφωνίας και παραδόσεως είτε μέσω του Χρηματιστηρίου Αξιών είτε εκτός αυτού.

Σχετικά με τις ονομαστικές μετοχές η μεταβίβασή τους πραγματοποιείται με εγγραφή στα ειδικά βιβλία μετοχών και μετόχων της εταιρείας, στα οποία καταχωρούνται τα στοιχεία των μετόχων, αγοραστών και πωλητών και οι αριθμοί των μετοχών τα δε βιβλία υπογράφονται από τα δυο συμβαλλόμενα μέρη. Στην περίπτωση που οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών, η μεταβίβασή τους πραγματοποιείται μέσω του χρηματιστή, ο οποίος βεβαιώνει την μεταβίβαση, αποστέλλει στο γραφείο εκκαθάρισης του Χρηματιστηρίου Αξιών κατάσταση των μεταβιβαζομένων μετοχών και με τη σειρά του το Χρηματιστήριο

Αξιών ενημερώνει τις εταιρείες, οι οποίες οφείλουν να καταγράψουν τη συναλλαγή στα βιβλία μετοχών και μετόχων, χωρίς να είναι απαραίτητη η υπογραφή των συμβαλλόμενων μερών. Στην περίπτωση που η έδρα της εταιρίας βρίσκεται εκτός της τέως Διοικήσεως Πρωτεύουσας, η μεταβίβαση γίνεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο και ο συμβολαιογράφος προβαίνει σε ενημέρωση της εταιρείας για τις περαιτέρω ενέργειες. Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3, 6 του Ν. 2459/97 για τη μεταβίβαση μετοχών που δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών απαιτείται η σύνταξη ιδιωτικού ή συμβολαιογραφικού εγγράφου, το οποίο και περιέχει στοιχεία μεταβίβασης. Τα στοιχεία αφορούν το χρόνο μεταβίβασης των μετοχών, τα ακριβή στοιχεία των συμβαλλομένων, φυσικών ή νομικών προσώπων, τον τρόπο μεταβίβασης (πώληση, δωρεά κτλ), τα στοιχεία της ανώνυμης εταιρείας στην οποία ανήκουν οι μετοχές, τον αριθμό των μεταβιβαζόμενων μετοχών, την ονομαστική αξία της μετοχής και τον αύξοντα αριθμό των μετοχών που μεταβιβάζονται. Εάν οι μετοχές είναι ονομαστικές, η μεταβίβαση καταχωρείται στα βιβλία μετοχών και μετόχων της εταιρείας.

Στην περίπτωση που έχουμε μεταβίβαση μετοχών, εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών, λόγω κληρονομιάς, αυτή πραγματοποιείται από τους κληρονόμους με κατάθεση των αποδεικτικών εγγράφων που τους καθιστά νόμιμους κατόχους, προκειμένου να καταχωρηθούν τα στοιχεία τους στα βιβλία μετοχών και μετόχων της εταιρείας.

4.4.1 Η φορολογία μεταβίβαση μετοχών

Σύμφωνα με το άρθρο 33 του Ν. 2778/1999 η μεταβίβαση των μετοχών που δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών φορολογείται με συντελεστή 5% πάνω στην πραγματική αξία πώλησής τους και ο φόρος βαρύνει τον πωλητή, ο οποίος και τον καταβάλλει στην Δ.Ο.Υ. που ανήκει η εταιρεία. Με τον όρο μεταβίβαση εννοούμε τη μεταφορά των τίτλων και των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτούς από έναν συμβαλλόμενο σε άλλον. Συνεπώς η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου είτε είναι πραγματική είτε ονομαστική δεν αποτελεί μεταβίβαση και δεν υπόκειται σε φορολόγηση. Επίσης, δεν φορολογείται η μεταβίβαση μετοχών λόγω κληρονομιάς, δωρεάς ή γονικής παροχής.

4.5 Αξία της μετοχής

Ανάλογα με τον τρόπο υπολογισμού της αξίας μιας μετοχής χρησιμοποιούνται οι παρακάτω όροι:

Ονομαστική αξία: είναι η αξία που αναγράφεται στον τίτλο της μετοχής και αφορά το τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπεί η μετοχή. Η αξία της δεν μπορεί να οριστεί λιγότερη από 0,30€ και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 100€.

$$\text{ΟνομαστικΉ αξία} = \frac{\text{Μετοχικό κεφΦλαιο}}{\text{Συνολικός αριθμός μετοχών}}$$

Τιμή έκδοσης είναι το ποσό που καταβάλλουν οι μέτοχοι για να την αποκτήσουν.

Λογιστική ή εσωτερική αξία προκύπτει από τη διαίρεση του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων με το συνολικό αριθμό μετοχών.

Πραγματική αξία προκύπτει από τη διαίρεση της καθαρής θέσης της εταιρείας, προσαυξημένη με τη φήμη και πελατεία, με το συνολικό αριθμό

μετοχών. Ο προσδιορισμός της καθαρής θέσης της εταιρείας γίνεται με την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων στις τρέχουσες αξίες τους.

Χρηματιστηριακή αξία είναι αυτή που διαμορφώνεται στο Χρηματιστήριο από την προσφορά και τη ζήτηση της μετοχής και διαφέρει από την ονομαστική αξία της. Η χρηματιστηριακή αξία της μετοχής αναγράφεται στο ημερήσιο δελτίο του Χρηματιστηρίου Αξιών.

Αξία ρευστοποιήσεως ή εκκαθάρισης: είναι το ποσό που αναλογεί στη μετοχή, από το καθαρό προϊόν εκκαθάρισης της περιουσίας της εταιρείας.

4.6 Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο των ανώνυμων εταιρειών δεν παραμένει σταθερό σε όλη τη διάρκεια ζωής της εταιρείας. Ο νόμος με κάποιες προϋποθέσεις δίνει τη δυνατότητα μεταβολής του είτε αυξητικά (αύξηση του κεφαλαίου) είτε μειωτικά (μείωση του κεφαλαίου). Οι λόγοι αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

1. Αυξήσεις που επιβάλλονται από το νόμο, στις οποίες ανήκουν η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση των διαφορών αναπροσαρμογής των παγίων περιουσιακών στοιχείων και η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου λόγω εισαγωγής της εταιρείας στο Χρηματιστήριο.
2. Αυξήσεις που αποφασίζονται από τους μετόχους, στις οποίες ανήκουν η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με εισφορές των μετόχων είτε σε χρήμα είτε σε είδος προκειμένου η εταιρεία να αυξήσει την καθαρή θέση της με συνέπεια, μεγαλύτερη οικονομική ευρωστία και δυνατότητα νέων επενδύσεων καθώς και η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση κερδών χρήσης.

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να είναι πραγματική, όταν γίνεται εισφορά σε χρήμα ή σε είδος ή μη διανομή κερδών, είτε ονομαστική, όταν δεν υπάρχουν εισφορές, όπως στην περίπτωση της αναπροσαρμογής των παγίων περιουσιακών στοιχείων.

Κατά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ο νόμος παρέχει στους παλαιούς μετόχους το δικαίωμα προτίμησης στην απόκτηση νέων κεφαλαίων, ώστε να μην αλλάξουν τα ποσοστά συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της εταιρείας. Η προθεσμία που ορίζεται προκειμένου οι μέτοχοι να ασκήσουν το δικαίωμα προτίμησης δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα μήνα και υπόκειται σε διαδικασίες δημοσίευσης. Μετά το οριζόμενο διάστημα οι μετοχές μπορούν να διατεθούν ελεύθερα. Σε περίπτωση παράλειψης του ορισμού της προθεσμίας που προαναφέραμε το Δ.Σ. την ορίζει εντός ενός μηνός από τότε που αποφασίστηκε η αύξηση του κεφαλαίου. Τέλος, εξουσία για την κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης από τους παλαιούς μετόχους έχει η Γ.Σ. των μετόχων μετά από αναλυτική έκθεση – εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία και θα αναφέρει τους λόγους της κατάργησης του εν λόγω δικαιώματος.

Αρμόδιο όργανο για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας είναι η Γενική Συνέλευση. Με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 παρέχεται η δυνατότητα κατά τη διάρκεια της πρώτης πενταετίας από τη σύσταση της εταιρείας, αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου είτε με απόφαση του Δ.Σ. για ποσό που δεν μπορεί να υπερβεί το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο είτε με απόφαση της Γ.Σ. για ποσό που δεν μπορεί υπερβεί το πενταπλάσιο του αρχικού μετοχικού

κεφαλαίου και οι οποίες αυξήσεις δεν απαιτούν τροποποιήσεις του καταστατικού. Η δυνατότητα αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου από το Δ.Σ. μπορεί να ανανεώνεται από την Γ.Σ. για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση και η ισχύς αρχίζει μετά τη λήξη της κάθε πενταετίας.

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει με έκδοση ομολογιακού δανείου μετατρέψιμου σε μετοχές, ενώ το ύψος του δεν μπορεί να ξεπερνά το μισό του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Όπως και να έχει όμως η απόφαση του αρμόδιου οργάνου για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με την έκδοση μετοχών ή ομολογιών μετατρέψιμων σε μετοχές πρέπει να αναφέρει το ποσό της αύξησης, τον τρόπο της κάλυψής του, την ονομαστική αξία, την τιμή διάθεσης, την προθεσμία κάλυψης και τον αριθμό των μετοχών ή των ομολογιών.

Στην περίπτωση που υπάρχουν περισσότερα είδη μετοχών που καλύπτουν το μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας, κάθε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου απαιτεί και ξεχωριστή έγκριση των ομάδων των μετόχων που κατέχουν τα διάφορα είδη μετοχών.

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 παράγραφος 3 και άρθρο 31 παράγραφος 2 του Κ.Ν. 2190/1920, η απόφαση για ανανέωση ή εκχώρηση της εξουσίας στο Δ.Σ. για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και έκδοση ομολογιακού δανείου κατά τα ανωτέρω λαμβάνεται.

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου αποτελεί για τις μη εισηγμένες στο Χ.Α.Α., τεκμήριο απόκτησης περιουσιακών στοιχείων σε περίπτωση παραίτησης εκ του σχετικού δικαιώματος που είχαν οι παλαιοί μέτοχοι – ιδρυτές της εταιρείας και η διάθεση γίνεται σε νέους μετόχους.

Στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ακολουθούνται τα εξής στάδια:

- Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας. Η λήψη απόφασης για αύξηση του κεφαλαίου λαμβάνεται από την καταστατική Γενική Συνέλευση. Για τη σύγκληση της συνέλευσης απαιτείται απαρτία μετόχων, που κατέχουν τα $\frac{2}{3}$ του μετοχικού κεφαλαίου και η απόφαση λαμβάνεται με πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ του παριστάμενου μετοχικού κεφαλαίου. Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σχετικά με την αύξηση του κεφαλαίου απαιτεί έγκριση από κάθε κατηγορία μετοχών, τα δικαιώματα των οποίων θίγονται από την απόφαση αυτή. Για την έγκρισή της, απαιτείται απαρτία μετόχων, που κατέχονται, που κατέχουν τα $\frac{2}{3}$ του μετοχικού κεφαλαίου και η απόφαση λαμβάνεται με πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ του παριστάμενου μετοχικού κεφαλαίου.
- Δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων. Σε περίπτωση που η αύξηση του κεφαλαίου πραγματοποιείται με εισφορά μετρητών παρέχεται το δικαίωμα στους υπάρχοντες μετόχους να επιλεγούν πρώτοι στο δικαίωμα προτίμησης και στην ανάληψη μετοχών.
- Πιστοποίηση καταβολής. Μέσα σε διάστημα που δεν μπορεί να υπερβεί τους δύο μήνες από την ημερομηνία λήψης απόφασης από τη Γενική Συνέλευση για αύξηση του κεφαλαίου, οι μέτοχοι πρέπει να έχουν καταβάλει τις εισφορές τους και το Δ.Σ. να συνέλθει σε ειδική συνεδρίαση για να πιστοποιήσει αν καταβλήθούν ή όχι οι εισφορές των μετόχων.

- Τροποποίηση του καταστατικού. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού και απαιτεί έγκριση από την αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας, που πρέπει να γίνει σε χρονικό διάστημα δύο μηνών από τη λήψη απόφασης της Γ.Σ. για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, αφού πρώτα πραγματοποιηθεί η πιστοποίηση του Δ.Σ. σε ειδική συνεδρίαση.
- Καταχώρηση της τροποποίησης. Η τροποποίηση του καταστατικού καταχωρείται στο Μητρώο Ανώνυμων Εταιρειών και η ανακοίνωση της δημοσιεύεται στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

4.6.1 Αύξηση του κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση κερδών της χρήσης

Τα κέρδη που αποκτά η εταιρεία μπορεί να μην διανεμηθούν στους μετόχους με τη μορφή μερίσματος, αλλά να τους δοθούν με τη μορφή μετοχών μετά από αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Η συγκεκριμένη απόφαση λαμβάνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, η οποία:

- Με απλή απαρτία μπορεί να κεφαλαιοποιήσει τα εναπομένοντα κέρδη μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού και του πρώτου μερίσματος.
- Με αυξημένη απαρτία των μετόχων που αντιπροσωπεύουν τα 2/3 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και με πλειοψηφία των 3/4 του παριστάμενου μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να κεφαλαιοποιήσει το δεύτερο μέρισμα.
- Με πλήρη απαρτία του 100% των μετόχων και απόλυτη πλειοψηφία μπορεί να κεφαλαιοποιήσει το σύνολο των εναπομεινάντων κερδών μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού.

Οι λογαριασμοί, οι οποίοι χρησιμοποιούνται για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών ή εισφορά περιουσιακών στοιχείων.

Ο νέος λογαριασμός που χρησιμοποιείται για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου είναι ο «43.02 Διαθέσιμα μερίσματα χρήσης για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου»: Ο λογαριασμός αυτός πιστώνεται σε χρέωση του λογαριασμού «53.01 Μερίσματα πληρωτέα», όταν αποφασιστεί από τη Γενική Συνέλευση η μη καταβολή ολόκληρου ή μέρους του μερίσματος, προκειμένου αυτό να διατεθεί στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Με απόφαση για κεφαλαιοποίηση των κερδών χρεώνεται ο λογαριασμός «43.02 Διαθέσιμα μερίσματα χρήσης για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου» σε πίστωση λογαριασμού «33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο».

Παράδειγμα 1^ο

Η Γ.Σ. της ανώνυμης εταιρείας της ανώνυμης εταιρείας «ΒΗΤΑ», της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε 200.000€ αποφασίζει την κεφαλαιοποίηση των κερδών με την έκδοση προνομιούχων μετοχών. Τα κέρδη που απομένουν μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος ανέρχονται σε 40.000€.

Για να προσδιορίσουμε το ύψος των κερδών που θα κεφαλαιοποιηθούν πρέπει από τα κέρδη να αφαιρέσουμε το τακτικό αποθεματικό.

Τακτικό αποθεματικό: $40.000 \times 5\% = 2.000$

Έπειτα θα προσδιορίσουμε το πρώτο μέρος που είναι το μεγαλύτερο ανάμεσα στο 6% του μετοχικού κεφαλαίου και στο 35% των κερδών:

$200.000 \times 6\% = 12.000\text{€}$

$38.000 \times 35\% = 13.300\text{€}$

Συνεπώς, τα κέρδη που θα κεφαλαιοποιηθούν είναι:

Κέρδη χρήσης		40.000€
Μείον:		
Τακτικό αποθεματικό	2.000€	
Πρώτο μέρος	<u>13.300€</u>	<u>15.300€</u>
Κέρδη προς κεφαλαιοποίηση		<u>24.700€</u>

Οι ημερολογιακές εγγραφές:

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	24.700	
33.03 Μέτοχοι – λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.00 Μέτοχοι – λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου	<u>24.700</u>	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		24.700
40.03 Οφειλόμενο κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών		
40.03.00 Οφειλόμενο κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών	<u>24.700</u>	
Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου		

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	24.700	
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.00 Μέτοχοι, Οφειλόμενο κεφάλαιο	<u>24.700</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		24.700
33.03 Μέτοχοι – λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.00 Μέτοχοι – λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου	<u>24.700</u>	
Απαίτηση για καταβολή μετοχικού κεφαλαίου		

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ		2.000
88.99 Κέρδη προς διάθεση		
88.99.00 Κέρδη χρήσης	<u>2.000</u>	
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		2.000
41.02 Τακτικό αποθεματικό		
41.02.00 Τακτικό αποθεματικό	<u>2.000</u>	
Τακτικό αποθεματικό		

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ		38.000
88.99 Κέρδη προς διάθεση		
88.99.00 Κέρδη χρήσης	<u>38.000</u>	
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		38.000
53.01 Μερίσματα πληρωτέα		
53.01.00 Μερίσματα πληρωτέα	<u>38.000</u>	

Διανομή κερδών σε μετόχους	
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	24.700
53.01 Μερίσματα πληρωτέα	
53.01.00 Μερίσματα πληρωτέα	<u>24.700</u>
43 ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΕΝΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	24.700
43.02 Διαθέσιμα μερίσματα χρήσης για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	
43.02.00 Μερίσματα για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	<u>24.700</u>
Μερίσματα προορισμένα για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	
43 ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΕΝΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	24.700
43.02 Διαθέσιμα μερίσματα χρήσης για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	
43.02.00 Μερίσματα για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	<u>24.700</u>
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	24.700
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο	
33.04.00 Μέτοχοι, Οφειλόμενο κεφάλαιο	<u>24.700</u>
Διάθεση αδιανέμητων κερδών σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	24.700
40.03 Οφειλόμενο κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών	
40.03.00 Οφειλόμενο κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών	<u>24.700</u>
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	24.700
40.01 Καταβεβλημένο κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών	
40.01.00 Καταβεβλημένο κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών	<u>24.700</u>
Μεταφορά οφειλόμενου σε καταβεβλημένο κεφάλαιο	

4.6.2 Αύξηση κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων μπορεί να αποφασίσει την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών. Στην περίπτωση αυτή η καθαρή θέση της εταιρείας παραμένει αμετάβλητη εκτός εάν η κεφαλαιοποίηση συνεπάγεται και καταβολή φόρων.

Παράδειγμα 1^ο

Στον ισολογισμό της «ΓΑΜΑ» Α.Ε. με μετοχές εισηγμένες στο Χ.Α.Α., υπάρχει ο λογαριασμός αφορολόγητο αποθεματικό ύψους 80.000€, το οποίο η τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων αποφάσισε να το κεφαλαιοποιήσει με

έκδοση νέων προνομιούχων μετοχών. Κατά την κεφαλαιοποίηση επιβάλλεται φόρος 5%.

Από τα 80.000€ του αφορολόγητου αποθεματικού το 5% (δηλαδή 80.000€ x 5% = 4.000€) θα αποδοθεί στο Ελληνικό Δημόσιο, το δε υπόλοιπο θα κεφαλαιοποιηθεί και θα μοιραστεί στους μετόχους με τη χορήγηση προνομιούχων μετοχών κατ' αναλογία συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο.

Οι ημερολογιακές εγγραφές:

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	76.000	
33.03 Μέτοχοι – λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.00 Μέτοχοι – λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου	<u>76.000</u>	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		76.000
40.03 Οφειλόμενο κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών		
40.03.00 Οφειλόμενο κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών	<u>76.000</u>	
Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	76.000	
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.00 Μέτοχοι, Οφειλόμενο κεφάλαιο	<u>76.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		76.000
33.03 Μέτοχοι – λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.00 Μέτοχοι – λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου	<u>76.000</u>	
Απαίτηση για καταβολή μετοχικού κεφαλαίου		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	80.000	
41.08 Αφορολόγητα αποθεματικά		
41.08.05 Αφορολόγητα αποθεματικά		
N. 1829/90	<u>80.000</u>	
88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ		80.000
88.07 Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση		
88.07.08 Λογαριασμός αφορολόγητων αποθεματικών	<u>80.000</u>	
88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	4.000	
88.07 Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση		
88.07.08 Λογαριασμός αφορολόγητων αποθεματικών	<u>4.000</u>	
88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ		4.000
88.08 Φόρος εισοδήματος		
88.08.07 Φόρος αποθεματικών προς διάθεση	<u>4.000</u>	
Αποκοπή φόρου από τα αποθεματικά		
88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	4.000	
88.08 Φόρος εισοδήματος		
88.08.07 Φόρος αποθεματικών		

προς διάθεση	<u>4.000</u>	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ – ΤΕΛΗ		4.000
54.07 Φόρος εισοδήματος		
54.07.07 Φόρος αποθεματικών προς διάθεση	<u>4.000</u>	
Υποχρέωση εταιρείας για καταβολή φόρου στην κεφαλαιοποίηση αποθεματικών		

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ		76.000
88.07 Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση		
88.07.08 Λογαριασμός αφορολόγητων αποθεματικών	<u>76.000</u>	
43 ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΕΝΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ		76.000
43.90 Αποθεματικά διατιθέμενα για αύξηση κεφαλαίου		
43.90.08 Αφορολόγητα αποθεματικά N. 1892/90	<u>76.000</u>	
Μεταφορά αφορολόγητων αποθεματικών σε ποσά προοριζόμενα για αύξηση κεφαλαίου		

43 ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΕΝΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ		76.000
43.90 Αποθεματικά διατιθέμενα για αύξηση κεφαλαίου		
43.90.08 Αφορολόγητα αποθεματικά N. 1892/90	<u>76.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		76.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.00 Μέτοχοι, Οφειλόμενο κεφάλαιο	<u>76.000</u>	
Μεταφορά ποσών προοριζόμενων για αύξηση σε δοσοληπτικούς λογαριασμούς μετοχών		

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		76.000
40.03 Οφειλόμενο κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών		
40.03.00 Οφειλόμενο κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών	<u>76.000</u>	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		76.000
40.01 Καταβεβλημένο κεφ. Προνομ. μετοχών		
40.01.00 Καταβεβλημένο κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών	<u>76.000</u>	
Μεταφορά οφειλόμενου σε καταβεβλημένο κεφάλαιο		

Παράδειγμα 2°

Η Ανώνυμη Εταιρεία ‘ Ερμής’ αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 400.000€ με την κεφαλαιοποίηση Έκτακτου Αποθεματικού το οποίο είχε

φορολογηθεί. Για το σκοπό αυτό εκδίδει και διαθέτει στους μετόχους 20.000 μετοχές ονομαστικής αξίας 20€ η καθεμία.

Οι σχετικές εγγραφές είναι οι εξής:

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	400.000	
33.03 Μέτοχοι – λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		400.000
40.02 Οφειλόμενο κεφάλαιο κοινών μετοχών		
Αύξηση Μετοχικού κεφαλαίου ως Αποφ.Γεν.Συν.		
<hr/>		
41 Αποθ/κα διαφ.απαπρ/γής	400.000	
41.05 Έκτακτα Αποθεματικά		
88 Αποτ/τα προς διάθεση		400.000
88.07 Λογ/σμός αποθ/κών προς διάθ.		
Αύξηση Μετοχ. Κεφαλ. με χρήση αποθεματικού		
<hr/>		
88 Αποτ/τα προς διάθεση	400.000	
88.07 Λογ/σμός αποθ/κών προς διάθ		
33 Χρεώστες διάφορη		400.000
33.03 Μέτοχ. Λογ. Κάλυψ. Κεφαλ.		
Μεταφορά Λογαριασμών για τακτοποίηση		
<hr/>		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	400.000	
40.02 Οφειλόμενο κεφάλαιο κοινών μετοχών		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		400.000
40.00 Καταβ/νο Μ.Κ. κοινών μετοχ.		
Μεταφορά και τακτοποίηση καταβεβλημένου μετ.κεφαλ.		
<hr/>		

4.6.3 Αύξηση με έκδοση και διάθεση νέων μετοχών

Παράδειγμα 1°

Η Α.Ε 'Χ' με μετοχικό κεφάλαιο 500.000€, 50.000 μετοχές των 10€ η κάθε μια, αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο κατά 200.000€ με έκδοση 20.000 νέων μετοχών ονομαστικής αξίας 10€ η καθεμία. Οι νέες μετοχές δίδονται στους μετόχους Α, Β και Γ ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο που είναι: Αντωνάρα 50%, Βασιλακης 30% και Γάτος 20%. Η εξόφληση γίνεται με μετρητά

Οι ημερολογιακές εγγραφές:

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	200.000	
33.03 Μέτοχοι – λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.00 Μέτοχος Α 10.000*10€	100.000	
33.03.01 Μέτοχος Β 6.000*10€	60.000	
33.03.02 Μέτοχος Γ 4.000*10€	40.000	

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		200.000
40.02 Οφειλόμενο κεφάλαιο κοινών μετοχών		
Αύξηση Μετοχικού κεφαλαίου		
<hr/>		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	200.000	
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.00 Μέτοχος Α 10.000*10€	100.000	
33.04.01 Μέτοχος Β 6.000*10€	60.000	
33.04.02 Μέτοχος Γ 4.000*10€	<u>40.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		200.000
33.03 Μέτοχοι – λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.00 Μέτοχος Α 10.000*10€	100.000	
33.03.01 Μέτοχος Β 6.000*10€	60.000	
33.03.02 Μέτοχος Γ 4.000*10€	<u>40.000</u>	
Μεταφορά λογαριασμού		
<hr/>		
38 Χρηματικά Διαθέσιμα	200.000	
38.00 Ταμείο		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		200.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.00 Μέτοχος Α 10.000*10€	100.000	
33.04.01 Μέτοχος Β 6.000*10€	60.000	
33.04.02 Μέτοχος Γ 4.000*10€	<u>40.000</u>	
Καταβολή εισφορών αύξησης		
<hr/>		
40 Κεφάλαιο	200.000	
40.02 Οφειλόμενο Μετ. Κ. κοινών μετοχών		
40 Κεφάλαιο		200.000
40.00 Καταβ/νο Μετ. Κ. κοινών μετοχών		
Τακτοποίηση καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου		
<hr/>		

4.6.3 Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με μετοχοποίηση των υποχρεώσεων της εταιρίας

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων προκειμένου να περιορίσει τη σχέση ιδίων προς ξένων κεφαλαίων μπορεί να προβεί σε κεφαλαιοποίηση υποχρεώσεων. Οι μετοχές που εκδίδονται δίνονται στους δανειστές της εταιρίας προκειμένου να μειώσουν ή να εξοφλήσουν τις απαιτήσεις τους. Η κεφαλαιοποίηση των υποχρεώσεων αυξάνει την καθαρή θέση της εταιρίας και μάλιστα μεταβάλλει τη μετοχική της σύνθεση, αφού το ποσοστό συμμετοχής των παλαιών μετόχων θα μειωθεί με την είσοδο νέων μετοχών. Με τον τρόπο αυτό, βελτιώνονται τα οικονομικά αποτελέσματα της εταιρίας, λόγω χαμηλότερων χρηματοοικονομικών εξόδων, αλλά ταυτόχρονα βελτιώνεται και η χρηματοοικονομική διάρθρωση της εταιρίας και, συγκεκριμένα, ο δείκτης συνολικής δανειακής επιβάρυνσης (σύνολο υποχρεώσεων / σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων) και έτσι αυξάνει η πιστοληπτική ικανότητα της εταιρίας και ανοίγει η δυνατότητα συνάψεως νέων δανείων.

Η περίπτωση αυτή συνηθίζεται, όταν οι υποχρεώσεις αφορούν τραπεζικό δανεισμό και επέρχεται συμφωνία με τις τράπεζες για τη διάθεση ποσοστού του κεφαλαίου τους.

Παράδειγμα 1^ο

Η οφειλή της ανώνυμης εταιρείας «ΕΨΙΛΟΝ» προς την τράπεζα «ΖΗΤΑ» ανέρχεται στο ποσό των 240.000€. Επέρχεται συμφωνία με την τράπεζα για κεφαλαιοποίηση ποσού 200.000€.

Οι ημερολογιακές εγγραφές:

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	200.000	
33.03 Λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.01 Τράπεζα «ΖΗΤΑ»	<u>200.000</u>	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		200.000
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		
40.02.00 Οφειλόμενο κεφαλαίο κοινών μετοχών	<u>200.000</u>	
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	200.000	
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.00 Μέτοχοι, οφειλόμενο κεφάλαιο	<u>200.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		200.000
33.03 Λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.01 Τράπεζα «ΖΗΤΑ»	<u>200.000</u>	
Απαιτήσεις για κάλυψη κεφαλαίου		
52 ΤΡΑΠΕΖΕΣ – ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΒΡΑΧ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		200.000
52.00 Δάνεια σε ευρώ		
52.00.01 Τράπεζα «ΖΗΤΑ»	<u>200.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		200.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.00 Μέτοχοι, οφειλόμενο κεφάλαιο	<u>200.000</u>	
Μεταφορά υποχρεώσεων τράπεζας σε κεφάλαιο		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		200.000
40.02 Οφειλόμενο κεφάλαιο κοινών μετοχών		
40.02.00 Οφειλόμενο κεφάλαιο κοινών μετοχών	<u>200.000</u>	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		200.000
40.00 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών		
40.00.00 Κοινές μετοχές	<u>200.000</u>	
Μεταφορά οφειλόμενου σε καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο		

4.6.4 Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με συγχώνευση επιχειρήσεων

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με συγχώνευση επιχειρήσεων μοιάζει με την περίπτωση αύξησης του ΜΚ με εισφορά περιουσιακών στοιχείων. Οι κυριότεροι τύποι επιχειρηματικών συμπράξεων-συγχωνεύσεων είναι η ενοποίηση, η εξαγορά, η απόκτηση ελέγχου, η εξαγορά της διοίκησης της επιχείρησης, ο δανεισμός για εξαγορά επιχειρήσεων.

Η ενοποίηση αναφέρεται στην επιχειρηματική απόφαση συνένωσης δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων, όπου μετά την ολοκλήρωση των απαιτούμενων κατά τη νομοθεσία διαδικασιών, προκύπτει ένα νέο νομικό πρόσωπο. Η εξαγορά αναφέρεται στην περίπτωση, κατά την οποία μια εταιρία ή ένας όμιλος επιχειρήσεων αναλαμβάνει τον έλεγχο μιας άλλης εταιρίας ή ενός άλλου ομίλου επιχειρήσεων μετά από συμφωνία των «εμπλεκόμενων» μερών. Η εξαγορά μπορεί να είναι ολική ή μερική. Αντίστοιχα, στην πρώτη περίπτωση, η εξαγοράστρια επιχείρηση αποκτά την πλήρη κυριότητα και τον αποκλειστικό έλεγχο της προς εξαγορά επιχείρησης. Στην περίπτωση της μερικής εξαγοράς, η εξαγοράστρια επιχείρηση κατέχει ένα μέρος της εταιρίας «στόχου», χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι αποκτά απαραίτητα τον έλεγχο της δεύτερης. Η εξαγορά εταιριών, ως μέσο ανάπτυξης, λαμβάνει συνήθως χώρα μεταξύ εταιριών άνισου μεγέθους.

Δεύτερον, η απόκτηση ελέγχου. Η εξαγορά, όμως, αναφέρεται και σε περιπτώσεις, στις οποίες το εξαγοραζόμενο μέρος της συμφωνίας αντιδρά ή δεν εγκρίνει την προτεινόμενη συμφωνία, οπότε αυτή η περίπτωση ορίζεται ως «επιθετική εξαγορά». Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι στην περίπτωση της τελευταίας, η εξαγοράστρια εταιρία τις περισσότερες φορές αποκτά «βίαια» τον πλήρη έλεγχο της εταιρίας «στόχου». Πρόκειται, δηλαδή, για μια κίνηση στρατηγικού περιεχομένου για την πρώτη, με σκοπό την αύξηση των μεριδίων αγοράς και τη συνειδητοποίηση άλλων πολλαπλών ωφελειών για την εξαγοράστρια επιχείρηση.

Πιθανοί τρόποι αντίδρασης της προς εξαγορά επιχείρησης μπορεί να είναι ενδεικτικά:

- Η αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου με προτίμηση υπέρ των παλιών μετόχων
- Η αντιπροσφορά για την εξαγορά της εξαγοράστριας εταιρίας
- Η αγορά των ιδίων μετοχών
- Η δημιουργία απρόσμενου ή αρνητικού κλίματος για τις μετοχές ή τα μεγέθη της εταιρίας
- Συγχώνευση με άλλη εταιρία, η οποία είναι φιλική προς το Δ.Σ. της εταιρίας «στόχου»

Εξαγορά της διοίκησης της επιχείρησης όπου εδώ οι επιχειρήσεις εμφανίζουν μεγάλα οικονομικά μεγέθη, συνήθως σε επίπεδο παραγωγής, πωλήσεων και κερδών, εξαγοράζουν τη διοίκηση μικρότερων εταιριών προσπαθώντας να μεταφέρουν την τεχνογνωσία που έχει αναπτυχθεί σε αυτές τις μικρότερες εταιρίες (όπως το στελεχιακό τους δυναμικό), προς τις μεγαλύτερες. Με αυτόν τον τρόπο, ουσιαστικά εκμεταλλεύονται το λεγόμενο «team capital» της μικρότερης επιχείρησης (εξαγοράζοντας ουσιαστικά ολόκληρο το management και το προσωπικό της), ως αποτέλεσμα της μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας που εμφανίζει η μικρότερη επιχείρηση σε επίπεδα ευελιξίας, επικοινωνίας και εξειδίκευσης σε διάφορους τομείς.

Δανεισμός για εξαγορά επιχειρήσεων πρόκειται για έναν τρόπο μεγέθυνσης της επιχείρησης μέσω της αύξησης του τραπεζικού της δανεισμού, με σκοπό την άντληση κεφαλαίων για εξαγορές και συγχωνεύσεις κυρίως μεγαλύτερων επιχειρήσεων από αυτή. Αποτελεί έναν «επιθετικό» τρόπο ανάπτυξης της εταιρίας και των μεγεθών της με παράλληλη ανάληψη ιδιαίτερα υψηλού ρίσκου, καθώς είθισται οι δείκτες χρηματοοικονομικής μόχλευσης να ωθούνται σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα, με έντονα αρνητικές συνέπειες σε περιπτώσεις αποτυχίας των σχεδιασμών.

4.6.5 Αύξηση κεφαλαίου με αναπροσαρμογή παγίων

Σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 του Ν.2065/92, κάθε τέσσερα χρόνια, αρχής γενομένης από το 1992, οι εταιρείες που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας υποχρεούνται να αναπροσαρμόζουν την αξία των παγίων στοιχείων τους με τους συντελεστές που ορίζει κάθε φορά το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών. Η αξία της αναπροσαρμογής καταχωρείται σε ιδιαίτερο λογαριασμό αποθεματικών και οι εταιρείες υποχρεούνται να κεφαλαιοποιήσουν το πιστωτικό του υπόλοιπο μέσα στα επόμενα δύο χρόνια, από την ημερομηνία που πραγματοποιήθηκε η αναπροσαρμογή. Η κεφαλαιοποίηση πραγματοποιείται με αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και διανομή των νέων μετοχών στους παλαιούς με την ίδια αναλογία.

Παράδειγμα 1^ο

Ανώνυμη εταιρεία έχει στην κατοχή της γήπεδο, το οποίο αγόρασε το έτος 1994 και στον ισολογισμό της εμφανίζεται με αξία κτήσης 200.000€. Με βάση το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού η αξία του γηπέδου ανέρχεται στο ποσό των 300.000€. Επί του γηπέδου ανέγειρε κτίριο το οποίο έχει αξία 800.000€, ενώ με βάση το αντικειμενικό σύστημα η αξία του ανέρχεται σε 1.200.000€. Οι αποσβέσεις που πραγματοποιήθηκαν μέχρι το προηγούμενο έτος από το έτος αναπροσαρμογής ανέρχονται σε 160.000€. Το έτος 2000 αγόρασε όμορο γήπεδο, η αξία του οποίου ανέρχεται σε 200.000€ και έκτισε κτίριο, η κατασκευή του οποίου ολοκληρώθηκε το 2001 και κόστισε 800.000€, ενώ κατά το επόμενο έτος 2002 πραγματοποίησε προσθήκες στο κτίριο αξίας 160.000€. Οι αντικειμενικές αξίες του γηπέδου ανέρχονται σε 240.000€ και του κτιρίου σε 1.000.000€, ενώ οι αποσβέσεις μέχρι το προηγούμενο έτος από το έτος αναπροσαρμογής ανέρχονται σε 140.000€. Η επιχείρηση εμφανίζει στα βιβλία της ζημίες της τάξεως των 240.000€.

Ζητείται να προσδιοριστεί το ποσό της υπεραξίας της αναπροσαρμογής, να πραγματοποιηθούν οι εγγραφές αναπροσαρμογής καθώς και οι εγγραφές κεφαλαιοποίησης της υπεραξίας της αναπροσαρμογής.

Έχοντας υπόψη την αξία και τον χρόνο κτήσης των γηπέδων προβαίνουμε στην αναπροσαρμογή του, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 21 του Ν.2065/92.

Αναπροσαρμογή αξίας Γηπέδων

Χρόνος κτήσης	Αξία κτήσης	Συντελεστής Αναπροσαρμογής	Αναπροσαρμοσμένη αξία	Αξία αντικ. Προσδ/σμού
Γήπεδο κτήσης	200.000	x 1,45	290.000	300.000

1994				
Γήπεδο κτήσης 2000	200.000	x 1,40	280.000	240.000
Σύνολο	400.000		570.000	540.000

Επειδή η αντικειμενική αξία του γηπέδου που αποκτήθηκε το έτος 2000 είναι μικρότερη από την αξία αναπροσαρμογής, η τελευταία αξία περιορίζεται στο ποσό των 240.000€. Επομένως, στα βιβλία της εταιρείας το γήπεδο κτήσεως 1994 θα εμφανιστεί με το ποσό των 290.000€ και το γήπεδο κτήσεως 2000 με το ποσό των 240.000€.

Με βάση τους ισχύοντες συντελεστές αναπροσαρμογής τα κτίρια και η αξία κτήσεως του κτιρίου αναπροσαρμόζονται ως εξής:

Χρόνος κτήσης	Αξία κτήσης	Συντελεστής Αναπροσαρμ.	Αναπρ. Αξία βάσει συντελ.	Προσθήκες 2002	Αναπροσ. αξία προσθ.
2000	800.000	x 1,35	1.080.000		
2001	800.000	x 1,30	1.040.000	160.000 x 1,25 =	200.000
Σύνολο	1.600.000		2.120.000	160.000	200.000

Για τα παραπάνω κτίρια οι αντικειμενικές αξίες ανέρχονται σε 1.200.000 και 1.000.000 αντίστοιχα. Συνεπώς για το κτίριο που αποκτήθηκε το 2001, η αντικειμενική του αξία θα περιοριστεί στο 1.000.000€. Επομένως, η αναπροσαρμοσμένη αξία των κτιρίων θα εμφανιστεί για το πρώτο κτίριο στο ποσό των 1.080.000€ ενώ για το δεύτερο κτίριο σε 1.000.000€.

Η αναπροσαρμογή των αποσβέσεων θα πραγματοποιηθεί με τους ίδιους συντελεστές που πραγματοποιήθηκε η αναπροσαρμογή των κτιρίων. Συνεπώς οι αποσβέσεις του πρώτου κτιρίου θα προσδιοριστούν με συντελεστή 1,35, ενώ οι αποσβέσεις του δεύτερου κτιρίου με συντελεστή $(1.000.000 / 960.000) 1,0416$. Και έχουμε:

Αποσβέσεις πρώτου κτιρίου: $160.000 \times 1,35 = 216.000\text{€}$

Αποσβέσεις δεύτερου κτιρίου: $140.000 \times 1,0416 = 145.824\text{€}$

Μετά τα όσα αναφέραμε παραπάνω η υπεραξία των γηπέδων, των κτιρίων και των αποσβέσεων επί των κτιρίων είναι:

A) Από γήπεδα

Αναπροσαρμοσμένη αξία: 530.000

Μείον: Αξία κτήσης προ της αναπροσαρμογής: 400.000

Σύνολο: 130.000

B) Από κτίρια

Αναπροσαρμοσμένη αξία: 2.080.000

Μείον: Αξία κτήσης προ της αναπροσαρμογής: 1.760.000

Σύνολο: 320.000

Γ) Από αποσβέσεις

Αποσβέσεις μετά την αναπροσαρμογή: 361.824

Μείον: Αποσβέσεις προ της αναπροσαρμογής: 300.000

Σύνολο: 61.824

Δ) ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΥΠΕΡΑΞΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ: (Α +Β) – Γ = 388.176€

Η εταιρεία προκειμένου να εμφανίσει στα βιβλία της τις οικονομικές μεταβολές από την αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων της θα προβεί στις ακόλουθες λογιστικές εγγραφές:

10 ΕΛΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ		260.000
10.00 Γήπεδα – οικόπεδα		
10.00.01 Γήπεδο Α	180.000	
10.00.02 Γήπεδο Β	<u>80.000</u>	
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		260.000
41.07 Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων		
41.07.00 Αναπροσαρμογή Ν. 2065/92	<u>260.000</u>	
<i>Αναπροσαρμογή αξίας γηπέδων</i>		
11 ΚΤΙΡΙΑ – ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ		640.000
11.00 Κτίρια – εγκαταστάσεις κτιρίων		
11.00.01 Κτίριο Α	560.000	
11.00.02 Κτίριο Β	<u>80.000</u>	
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		640.000
41.07 Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων		
41.07.00 Αναπροσαρμογή Ν. 2065/92	<u>320.000</u>	
<i>Αναπροσαρμογή αξίας κτιρίων</i>		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		123.648
41.07 Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων		
41.07.00 Αναπροσαρμογή Ν.2065/92	<u>123.648</u>	
11 ΚΤΙΡΙΑ – ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ		123.648
11.99 Αποσβεσμένα κτίρια – εγκαταστάσεις κτιρίων		
11.99.01 Κτίριο Α	112.000	
11.99.02 Κτίριο Β	<u>11.648</u>	
<i>Αναπροσαρμογή αξίας αποσβέσεων</i>		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		480.000
41.07 Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων		
41.07.00 Αναπροσαρμογή Ν.2065/92	<u>480.000</u>	
88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ		480.000
88.03 Ζημίες προηγούμενων χρήσεων	<u>480.000</u>	
<i>Μεταφορά ζημίας σε αποθέματα αναπροσαρμογής</i>		

Περαιτέρω οι λογιστικές εγγραφές με τις οποίες θα απεικονιστεί στα βιβλία της ανώνυμης εταιρείας και η κεφαλαιοποίηση της υπεραξίας που προέκυψε από την αναπροσαρμογή των ακινήτων τους θα έχουν ως εξής:

41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	296.352
41.07 Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων	
41.07.00 Αναπροσαρμογή Ν.2065/92	<u>296.352</u>
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	296.352
40.00 Καταβεβλημένο κεφάλαιο κοινών μετοχών	
40.00.00 Κοινές μετοχές	<u>296.352</u>
<i>Κεφαλαιοποίηση αναπροσαρμογής</i>	

4.7 Μείωση του μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας επιβάλλεται να μειωθεί στην περίπτωση ύπαρξης πλεονάζοντος κεφαλαίου και για κάλυψη ζημιών προηγούμενων χρήσεων. Ανάλογα με το λόγο μείωσης διακρίνεται σε:

Πραγματική μείωση του κεφαλαίου. Αφορά την περίπτωση πλεονάζοντος κεφαλαίου για το οποίο αποφασίζεται η επιστροφή του στους μετόχους. Επειδή η μείωση θίγει τα συμφέροντα των δανειστών, επιβάλλεται αιτιολογημένη έκθεση, που συντάσσεται από Ορκωτό Ελεγκτή – Λογιστή, ο οποίος πιστοποιεί ότι η μείωση δεν θα θίξει τα συμφέροντα τρίτων.

Ονομαστική μείωση του κεφαλαίου. Πραγματοποιείται στην περίπτωση που η καθαρή θέση της εταιρείας έχει μειωθεί λόγω εμφάνισης ζημιών προκειμένου να γίνει απόσβεση αυτών. Με την ονομαστική μείωση του μετοχικού κεφαλαίου επιτυγχάνεται η χρηματοοικονομική εξυγίανση της εταιρείας. Συνήθως συνδυάζεται με ισόποση αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Επίσης, ονομαστική μείωση του κεφαλαίου θεωρείται και η περίπτωση μη καταβολής δόσης από μέτοχο ή μετόχους.

Υπάρχουν οι εξής τρόποι μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου:
Μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών. Με την περίπτωση αυτή επιτυγχάνουμε τη διατήρηση ίδιου αριθμού μετοχών και έχει ως προϋπόθεση η ονομαστική αξία της μετοχής να μην οριστεί μικρότερη από 0,30€, που είναι το κατώτατο επιτρεπτό όριο της ονομαστικής αξίας της μετοχής.

Μείωση του αριθμού των μετοχών. Στην περίπτωση αυτή περιορίζεται ο αριθμός των μετοχών που κατέχει ο κάθε μέτοχος, εγκυμονεί όμως τον κίνδυνο να μην υπάρχει ακέραια αναλογία στη σχέση των μετοχών με αποτέλεσμα να μείνουν αδιάθετες μετοχές και να αλλάξει η σύνθεση του μετοχικού κεφαλαίου.

Αγορά μετοχών και ακύρωσή τους. Στην περίπτωση αυτή η Γενική Συνέλευση προσδιορίζει την τιμή και τον τρόπο εξαγοράς των μετοχών, οι οποίες μετά την αγορά τους ακυρώνονται αμέσως. Υπάρχουν οι ίδιοι κίνδυνοι που αναφέρθηκαν στη μείωση του αριθμού μετοχών.

Η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου αποφασίζεται από τους μετόχους της εταιρείας εκτός από την περίπτωση που είναι υποχρεωτική, λόγω μη εξόφλησης ορισμένων μετοχών.

Το κεφάλαιο της εταιρείας δεν μπορεί να οριστεί κατώτερο από το όριο που θέτει ο νόμος, συνεπώς δεν μπορεί να αποφασιστεί μείωση του κεφαλαίου κάτω από το ποσό αυτό εκτός κι αν η μείωση προβλέπει και ταυτόχρονη αύξηση του κεφαλαίου μέχρι το κατώτατο αυτό όριο.

Η μείωση του κεφαλαίου θίγει τα συμφέροντα των πιστωτών της εταιρείας είτε αυτή είναι πραγματική, καθώς με την επιστροφή του πλεονάζοντος κεφαλαίου μειώνονται τα διαθέσιμα της εταιρείας για εξόφληση των υποχρεώσεών της, είτε είναι ονομαστική, αφού με την εξάλειψη της ζημίας διευκολύνεται η διανομή των κερδών στους μετόχους.

Προκειμένου να γίνει μείωση του κεφαλαίου απαιτούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- Απόφαση για σύγκληση καταστατικής Γενικής Συνέλευσης που να αιτιολογεί το που αποβλέπει η μείωση και πως θα πραγματοποιηθεί.
- Έκθεση Ορκωτού Ελεγκτή – Λογιστή, ο οποίος πιστοποιεί ότι η μείωση δεν θα θίξει τα συμφέροντα των πιστωτών της.
- Λήξη απόφασης από καταστατική Γενική Συνέλευση, η οποία συγκαλείται με αυξημένη απαρτία των μετόχων που κατέχουν τα 2/3 του μετοχικού κεφαλαίου και αυξημένη πλειοψηφία 3/4 του μετοχικού κεφαλαίου που παρίσταται στη συνέλευση.
- Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μαζί με την έκθεση του Ορκωτού Ελεγκτή – Λογιστή να αποσταλεί στην αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας για έγκριση. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης να καταχωρηθεί στο Μητρώο των Ανωνύμων Εταιρειών και να δημοσιευθεί στο τεύχος των Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

Οι λογαριασμοί που χρησιμοποιούνται για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου είναι οι παρακάτω. Σύμφωνα με ο Ε.Γ.Λ.Σ. ο 53.16 Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω απόσβεσης ή μείωσης του κεφαλαίου ο λογαριασμός αυτός πιστώνεται σε χρέωση του λογαριασμού 40.00 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών ή 40.01 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών. Κλείνει με πίστωση του λογαριασμού 38.00 Ταμείο, όταν η μείωση είναι πραγματική και γίνεται καταβολή του πλεονάζοντος κεφαλαίου στους μετόχους ή 42.02 Υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων, όταν η μείωση είναι ονομαστική και πραγματοποιείται για την κάλυψη ζημιών.

4.7.1 Πραγματική μείωση του κεφαλαίου

Πραγματοποιείται με τη διάθεση του πλεονάζοντος κεφαλαίου στους μετόχους, οι οποίοι το είχαν καταλάβει και κατά τη διάρκεια της λειτουργίας διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχει λόγος ύπαρξης του ποσού.

Παράδειγμα 1^ο

Ανώνυμη εταιρεία με μετοχικό κεφάλαιο 300.000€προβαίνει σε μείωσή του κατά 60.000€με εξαγορά μετοχών στην αξία των 70.000€.

Οι ημερολογιακές εγγραφές:

34 ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ		70.000
34.25 Ίδιες μετοχές		
34.25.00 Ίδιες μετοχές	<u>70.000</u>	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		70.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Ταμείο	<u>70.000</u>	
Αγορά ιδίων μετοχών		

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		60.000
40.00 Μετοχικό κεφάλαιο		
40.00.00 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο	<u>60.000</u>	
81 ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		10.000
81.02 Έκτακτες ζημιές		
81.02.20 Ζημιές από εξαγορά ιδίων μετοχών	<u>10.000</u>	
34 ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ		70.000
34.25 Ίδιες μετοχές		
34.25.00 Ίδιες μετοχές	<u>70.000</u>	
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου		

4.7.2 Μείωση του μετοχικού κεφαλαίου για την κάλυψη ζημιών

Όταν η μείωση γίνει για να καλύψει ζημιές της εταιρίας, τότε η κάλυψη ζημιών με μείωση του μετοχικού κεφαλαίου δεν διαφοροποιεί την καθαρή θέση της εταιρείας, συμβάλλει στην εξυγίανση του ισολογισμού και δίνει τη δυνατότητα διανομής μερισμάτων στους μετόχους από μελλοντικά κέρδη, τα οποία δεν υφίσταται ανάγκη να διατεθούν για κάλυψη ζημίας. Όταν η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου συνδυάζεται με ταυτόχρονη αύξησή του, ονομάζεται χρηματοοικονομική εξυγίανση.

Παράδειγμα 1^ο

Η καταστατική Γενική Συνέλευση της Α.Ε. «ΔΕΛΤΑ» αποφάσισε την κάλυψη ζημιών προηγούμενων χρήσεων 40.000€, που εμφανίζονται στο λογαριασμό «42.02 Υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων» με ισόποση μείωση του μετοχικού κεφαλαίου.

Οι ημερολογιακές εγγραφές:

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		40.000
40.00 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών		
40.00.00 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών	<u>40.000</u>	
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		40.000
53.16 Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω μείωσης του κεφαλαίου		
53.16.01 Μέτοχοι – αξία απόσβεσης	<u>40.000</u>	
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου		
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		40.000
53.16 Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω μείωσης του κεφαλαίου		
53.16.01 Μέτοχοι – αξία απόσβεσης	<u>40.000</u>	
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΙΣ ΝΕΟ		40.000
42.02 Υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων		

42.02.00 Ζημίες προηγούμενης	40.000
χρήσης	
Κάλυψη ζημιών προηγούμενων χρήσεων	

Παράδειγμα 2^ο

Η Α.Ε. «ΚΑΠΑ» με μετοχικό κεφάλαιο 800.000€ (80.000 μετοχές των 10€η κάθε μια ονομαστική αξία), αποφασίζει μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου της, κατά 200.000€. Η μείωση γίνεται με ακύρωση 20.000 μετοχών και την επιστροφή της αξίας τους στους δικαιούχους μετόχους.

Οι εγγραφές είναι οι ακόλουθες:

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	20.000
40.00 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών	
40.00.00 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών	<u>20.000</u>
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	20.000
53.16 Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω μείωσης του κεφαλαίου	<u>20.000</u>
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	
<hr/>	
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	20.000
53.16 Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω μείωσης του κεφαλαίου	
53.16.01 Μέτοχοι – αξία απόσβεσης	<u>20.000</u>
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΙΣ ΝΕΟ	20.000
42.02 Υπόλοιπο ζημιών πρ. χρήσεων	<u>20.000</u>
Μεταφορά ζημιών τους λογαριασμούς των μετοχών	

4.7.3 Λογιστική αντιμετώπιση της μείωσης του κεφαλαίου από πλευράς μετόχου

Οι μέτοχοι της ανώνυμης εταιρείας είναι είτε φυσικά είτε νομικά πρόσωπα. Σύνηθες είναι το φαινόμενο μετοχές ανώνυμης εταιρείας να κατέχει άλλη ανώνυμη εταιρεία. Στην περίπτωση αυτή η ανώνυμη εταιρεία που κατέχει μετοχές άλλης ανώνυμης εταιρείας τις εμφανίζει στο λογαριασμό «18 Συμμετέχοντες και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις/ 18.00 Συμμετέχοντες σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις».

Όταν επέρχεται μείωση του μετοχικού κεφαλαίου με εξαγορά μετοχών στα βιβλία της ανώνυμης εταιρείας – μετόχου γίνεται μείωση των κατεχόμενων χρεογράφων με εμφάνιση της ζημίας και του κέρδους στους αντίστοιχους λογαριασμούς.

Παράδειγμα 1^ο

Τις μετοχές ανώνυμης εταιρείας «ΗΤΑ» κατέχει η ανώνυμη εταιρεία «ΖΗΤΑ». Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της «ΗΤΑ» Α.Ε. επέρχεται μείωση του μετοχικού κεφαλαίου κατά 20% με εξαγορά μετοχών. Η Α.Ε. «ΗΤΑ» εξαγόρασε από την «ΖΗΤΑ» Α.Ε. μετοχές ονομαστικής αξίας 40.000€ στο ποσό των 36.000€.

Θα γίνουν οι ημερολογιακές εγγραφές:

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	36.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Ταμείο	<u>36.000</u>
64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	4.000
64.12 Ζημίες από πώληση συμμετοχών ή χρεογράφων	
64.12.00 Διαφορές από πώληση μετοχών	<u>4.000</u>
18 ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ & ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	40.000
18.00 Συμμετέχοντες σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	
18.00 Εταιρεία «ΗΤΑ»	<u>40.000</u>
Πώληση μετοχών της εταιρείας «ΗΤΑ»	

4.7.4 Υποχρεωτική μείωση του μετοχικού κεφαλαίου

Η μη καταβολή του αναλογούντος κεφαλαίου από μέτοχο κατά τη σύσταση της εταιρείας αφαιρεί το δικαίωμα συμμετοχής του στην εταιρεία. Η εταιρεία διαθέτει τις μετοχές του προς αγορά. Η μη δυνατότητα εκποίησης των μετοχών υποχρεώνει την εταιρεία σε μείωση του κεφαλαίου κατά την αξία των αδιάθετων μετοχών.

Παράδειγμα 1^ο

Κατά τη σύσταση Α.Ε. ο μέτοχος «Παπαδόπουλος» συμμετέχει με 4.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας 40.000€. Το μετοχικό κεφάλαιο θα καταβληθεί σε 8 ισότοπες δόσεις. Ο μέτοχος «Παπαδόπουλος» καταβάλλει κανονικά τις 4 πρώτες δόσεις, αδυνατεί όμως να καταβάλλει τα υπόλοιπα. Οι μετοχές του δεν στάθηκε δυνατόν να διατεθούν και η ανώνυμη εταιρεία υποχρεώθηκε σε μείωση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσοστό συμμετοχής του μετόχου «Παπαδόπουλου».

Οι ημερολογιακές εγγραφές.

Η μη καταβολή της πέμπτης δόσης από τον μέτοχο έχει ως αποτέλεσμα την πραγματοποίηση των παρακάτω ημερολογιακών εγγραφών:

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ	20.000
33.05 Δόσεις μετοχικού κεφαλαίου σε καθυστέρηση	
33.05.01 Μέτοχος Παπαδόπουλος	<u>20.000</u>
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	20.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο	
33.04.01 Μέτοχος Παπαδόπουλος	<u>20.000</u>
Μεταφορά οφειλόμενου μετοχικού κεφαλαίου σε καθυστέρηση	

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	40.000
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών	
40.02.00 Οφειλόμενο κεφάλαιο κοινών μετοχών	<u>40.000</u>
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	20.000
33.05 Δόσεις μετοχικού κεφαλαίου σε καθυστέρηση	
33.05.01 Μέτοχος Παπαδόπουλος	<u>20.000</u>

**81 ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΑ ΑΝΟΡΓΑΝΑ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

20.000

81.01 Έκτακτα και ανόργανα έσοδα

81.01.05 Εισπραχθείσες δόσεις

ακυρωθεισών μετοχών 20.000

Μείωση μετοχικού κεφαλαίου λόγω μη εκποίησης μετοχών

4.7.5 Μείωση του κεφαλαίου με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών

Η μείωση του αριθμού των μετοχών λόγω ζημιών πραγματοποιείται με την ακύρωση ενός ορισμένου αριθμού μετοχών και την καταβολή στους μετόχους της ονομαστικής αξίας των που ακυρώθηκαν. Στην περίπτωση που η ανώνυμη εταιρεία δεν επιθυμεί να μειώσει τον αριθμό των μετοχών της είναι δυνατή η μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου με μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής, αρκεί η μείωση αυτή να μην καθιστά την ονομαστική αξία μικρότερη των 0,30€.

Παράδειγμα 1^ο

Η καταστατική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΘΗΤΑ» αποφάσισε ομόφωνα τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας από 900.000€ σε 600.000€ με καταβολή μετρητών στους μετόχους. Το μετοχικό κεφάλαιο διαιρείται σε 300.000 μετοχές ονομαστικής αξίας 3€η καθεμιά. Η μείωση γίνεται με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών σε 2€η καθεμιά.

Θα γίνουν οι ημερολογιακές εγγραφές στα βιβλία της εταιρείας.

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	300.000
40.00 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών	
40.00.00 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών	<u>300.000</u>
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ	300.000
53.16 Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω απόσβεσης ή μείωσης	
53.16.00 Μέτοχοι, αξία απόσβεσης	<u>300.000</u>
Μείωση του κεφαλαίου σύμφωνα με Απόφαση της Γ.Σ.	

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	300.000
53.16 Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω απόσβεσης ή μείωσης	
53.16.00 Μέτοχοι – αξία απόσβεσης	<u>300.000</u>
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	300.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Ταμείο	<u>300.000</u>
Επιστροφή μέρους των εισφορών στους μετόχους	

Παράδειγμα 2^ο

Η Α.Ε. «Ωμέγα» με μετοχικό κεφάλαιο 400.000€ (40.000 μετοχές αξίας 10€ η κάθεμιά) αποφασίζει να μειώσει το μετοχικό της κεφάλαιο κατά 100.000, με μείωση κατά 25% της ονομαστική αξίας της κάθε μετοχής. Το ποσό της μείωσης θα καταβληθεί στους μετόχους.

Θα γίνουν οι εγγραφές:

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	100.000
40.00 Καταβ. μετ. κεφ. κοινών μετοχών	<u>100.000</u>
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ	100.000
53.16 Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω απόσβεσης ή μείωσης <u>100.000</u>	
Μείωση μετ. κεφ. με μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής κατά 25% ως απόφ.της Γεν.Συν.	
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ	100.000
53.16 Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω απόσβεσης ή μείωσης <u>100.000</u>	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	100.000
38.00 Ταμείο	<u>100.000</u>

4.8 Διάθεση μετοχών από την εταιρεία στο προσωπικό και στα μέλη του Δ.Σ.

Η εταιρεία έχει τη δυνατότητα να διαθέσει μετοχές στα μέλη του Δ.Σ. και στους εργαζόμενους. Η διάθεση των μετοχών πραγματοποιείται μετά από απόφαση της Γ.Σ. των μετόχων και με την προϋπόθεση να είναι μικρότερο του 1/10 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και η αγορά τους από τους δικαιούχους να είναι προαιρετική. Επίσης, ορίζεται και η τιμή και οι όροι διάθεσής τους. Οι μετοχές διατίθενται σε χαμηλότερη τιμή από την αγοραία τους αξία, γιατί αποτελούν κίνητρο απόδοσης, η δε διαφορά της τιμής δεν καταγράφεται ως ζημία για την εταιρεία, αφού δεν υπάρχει υποχρέωση συμπλήρωσης του υπολοίπου.

Η εταιρεία, για να έχει τη δυνατότητα διάθεσης των μετοχών, πρέπει να προβεί σε εξαγορά τους. Το δικαίωμα διάθεσης διαρκεί δώδεκα μήνες και σε περίπτωση που δεν υπάρξει ανταπόκριση από τους εργαζόμενους ή τα μέλη του Δ.Σ., τότε οι μετοχές αυτές διατίθενται προς πώληση, για το επόμενο δωδεκάμηνο από την ημερομηνία που έληξε το δικαίωμα προτίμησης στο κοινό και εάν αυτές πάλι δεν διατεθούν ακυρώνονται. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που η εταιρεία προβεί σε διάθεση των μετοχών μέσω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου.

Με απόφαση της Γ.Σ. των μετόχων και με αυξημένη πλειοψηφία, υπάρχει η δυνατότητα διάθεσης μετοχών προς τους εργαζόμενους ή τα μέλη του Δ.Σ. δωρεάν με τη διευκρίνιση ότι οι μετοχές αυτές δεν θα προέλθουν από αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου αλλά θα αποκτηθούν με την αγορά ιδίων μετοχών από την εταιρεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5
Φορολογία της Ανώνυμης
Εταιρίας

5.1 Φορολογία Νομικών Προσώπων

Η Ανώνυμη Εταιρία είναι νομικό πρόσωπο είτε ημεδαπό, είτε αλλοδαπό και είναι κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορολογείται για το σύνολο εισοδήματος που αποκτά. Η φορολογητέα αξία πραγματοποιείται με την αφαίρεση από τα κέρδη της χρήσης, αυτών που φορολογούνται κατά ειδικό τρόπο ή είναι αφορολόγητα. Στην περίπτωση αυτήν μειώνονται τα ακαθάριστα έσοδα κατά το ποσό των χρεωστικών τόκων, που προκύπτει ως ποσοστό των απαλλασσόμενων ή φορολογούμενων κατά ειδικό τρόπο εσόδων προς τα συνολικά έσοδα. Επίσης, αφαιρείται ποσοστό 5% των εσόδων που δεν υπόκεινται σε φορολογία ή φορολογούνται κατά ειδικό τρόπο, χωρίς να μπορεί να υπερβεί το 20% των συνολικών δαπανών της οικονομικής μονάδας.

Ο αναλογούν φόρος εισοδήματος καταβάλλεται στην αρμόδια εφορία που ανήκει η εταιρία. Καταβάλλεται σε οκτώ μηνιαίες δόσεις από τον πέμπτο μήνα μετά τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης. Επιπλέον, καταβάλλεται και ποσοστό 55% του κύριου και συμπληρωματικού φόρου, έναντι κερδών της επόμενης χρήσης. Αφαιρούνται οι παρακρατήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης.

5.2 Τα Αποθεματικά Κεφάλαια

Τα αποθεματικά δημιουργούνται από την παρακράτηση των κερδών και τη χρησιμοποίησή τους από την εταιρεία. Δηλαδή είναι τα κέρδη των Α.Ε. που δεν μοιράζονται ως μερίσματα στους μετόχους της, αλλά παρακρατούνται στην επιχείρηση. Έτσι αποτελούν ένα τρόπο αυτοχρηματοδότησης της εταιρείας. Οι σκοποί για τους οποίους σχηματίζονται τα αποθεματικά είναι η εξασφάλιση της ακεραιότητας του κεφαλαίου, των επιχειρήσεων από απρόβλεπτες ζημιές και έξοδα. Επαύξηση των παραγωγικών μέσων που διαθέτει η επιχείρηση, της εμπιστοσύνης των τρίτων προς την επιχείρηση. Εξασφάλιση διανεμόμενων κερδών, ενίσχυσης γενικά της οικονομικής θέσης της επιχείρησης και εξασφάλιση ρευστότητας στην επιχείρηση κ.α..

5.2.1 Κατηγορίες αποθεματικών

Οι κατηγορίες των αποθεμάτων διακρίνονται ανάλογα με το σκοπό, τον τρόπο σχηματισμού, εάν επαναλαμβάνονται τακτικά και ομοιόμορφα ή πραγματοποιούνται έκτακτα και ευκαιριακά και τέλος με την εμφάνιση τους στον ισολογισμό.

5.2.1.1 Με τον σκοπό που επιδιώκουν

Ανάλογα με τον σκοπό που επιδιώκουν διακρίνονται σε γενικά είναι εκείνα που αποβλέπουν στην ισχυροποίηση της επιχείρησης, για να μπορεί να αντιμετωπίζει πιθανούς κινδύνους ή ζημιές ή έκτακτες δαπάνες. Η άλλη διάκριση σε ειδικά είναι εκείνα που αποβλέπουν σε ένα συγκεκριμένο ειδικό σκοπό και μόνο για την αντιμετώπιση του σκοπού αυτού μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

5.2.1.2 Με τον τρόπο σχηματισμού

Ο τρόπος σχηματισμού διαιρείται σε υποχρεωτικά και προαιρετικά. Υποχρεωτικά είναι ο σχηματισμός τους δηλαδή επιβάλλεται από κάποιο νόμο π.χ.

τακτικό αποθεματικό, από το άρθρο 44 του Ν.2190, Αποθεματικά υπέρ το άρτιο. Ο προαιρετικός σχηματισμός τους δηλαδή εναπόκειται στην ελεύθερη κρίση της επιχείρησης.

5.2.1.3 Με επαναλαμβανόμενα τακτικά και ομοιόμορφα

Ανάλογα, εάν επαναλαμβάνονται τακτικά και ομοιόμορφα κάθε χρόνο ή πραγματοποιούνται έκτακτα και ευκαιριακά τότε διακρίνονται σε τακτικά και έκτακτα. Τα τακτικά είναι η κυριότερη μορφή αποθεματικού της επιχείρησης που σχηματίζεται υποχρεωτικά (άρθρο 44 Ν.2190) πριν από κάθε άλλη κράτηση από τα καθαρά κέρδη της εταιρείας. Κάθε χρόνο αφαιρείται ποσοστό 5% ή (1/20) των καθαρών κερδών για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η κράτηση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική, μόλις το τακτικό αποθεματικό φθάσει το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Ε..

5.2.1.4 Με την εμφάνιση τους στον ισολογισμό

Τέλος διακρίνονται τα αποθεματικά ανάλογα με την εμφάνιση τους στον ισολογισμό. Φανερά είναι εκείνα που η θέση τους στον ισολογισμό γίνεται σαφής από τον κατάλληλο τίτλο που κατέχουν. Τα φανερά αποθεματικά, λογιστικά εμφανίζονται στο παθητικό του ισολογισμού, όπως και στο κεφάλαιο. Οι αξίες όμως τις οποίες αντιπροσωπεύουν τα αποθεματικά αυτά, βρίσκονται στο ενεργητικό, είτε αναγκαστικά σε συγκεκριμένους λογαριασμούς, είτε διάσπαρτα μέσα στα στοιχεία του. Αφανή ή άδηλα των οποίων η θέση δεν φαίνεται στον ισολογισμό και μερικές φορές δεν εμφανίζεται καθόλου. Έτσι τα αφανή μπορούμε να τα διακρίνουμε σε αφανή κρυμμένα, των οποίων όχι μόνο το ύψος αλλά ούτε η ύπαρξη τους αποκαλύπτεται στον ισολογισμό π.χ. υποεκτίμηση των αποθεμάτων κατά την απογραφή και σε αφανή λανθάνοντα των οποίων η ύπαρξη μπορεί να αναγνωρισθεί από την κατάλληλη παρατήρηση του ισολογισμού π.χ. κλασσική περίπτωση αποσβεσμένων περιουσιακών στοιχείων, ενώ εξακολουθούν να βρίσκονται σε παραγωγική λειτουργία (μηχανήματα συμβατικής αξίας 1δρχ.).

5.3 Φορολογία Κερδών Α.Ε.

Για την χρήση 2006 ο συντελεστής φορολογίας των Α.Ε. ήταν 29% και για την χρήση 2007 είναι 25% (Άρθρο 109 ν. 2238/1994 – παραγρ. 4 άρθρου 6 Ν. 3296/2004). Όταν έχουμε υπερδωδεκάμηνη χρήση έχουμε συντελεστή φορολογίας εκείνο που ίσχυε κατά τον χρόνο έναρξης της εταιρείας. Δηλαδή αν έχουμε έναρξη τον Ιούλιο του 2005 και λήξη πρώτης διαχειριστικής περιόδου την 31/12/2006, τότε έχουμε συντελεστή φορολόγησης 32% αυτόν που ίσχυε το 2005 και όχι το 2006. Επισημαίνεται ότι για τα εισοδήματα από ακίνητα στις Α.Ε. επιβάλλεται συμπληρωματικός φόρος 3% επί του ακαθάριστου εισοδήματος από ακίνητα μη δυναμένου να υπερβεί το ποσό του κυρίου φόρου (άρθρο 109 παράγραφος 1, 2 Ν. 2238/1994).

Από τον φόρο που αναλογεί και τον συμπληρωματικό φόρο αφαιρούνται τα παρακάτω. Ο φόρος που προκαταβλήθηκε την προηγούμενη χρήση, οι φόροι που έχουν παρακρατηθεί στην χρήση Ν. 2238/94 άρθρα 12 και 13 παρ. 1, καθώς και 55, 111 και 114. Ο φόρος που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το ποσό του φόρου που αναλογεί, αν το εισόδημα είχε αποκτηθεί στην Ελλάδα. Φόρος που παρακρατήθηκε στα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο εισοδήματα. Στο ποσό που προκύπτει προστίθεται η προκαταβολή 65% επί του

φόρου εισοδήματος και του συμπληρωματικού φόρου. Όταν η επιχείρηση είναι νέα για τα πρώτα τρία χρόνια το ποσοστό 65% μειώνεται κατά 50% και γίνεται 32,5% άρθρο 111 Ν. 2238/94. Επιπλέον προστίθεται το χαρτόσημο 3% και ΟΓΑ χαρ/σημου 20% επί του χαρ/σημου και το συνολικό ποσό, βεβαιώνεται για καταβολή εφ' άπαξ ή σε 8 δόσεις. Καταργήθηκε με το νόμο 3522/2005 η μείωση 1,5% του ποσού καταβολής στην εφ' άπαξ καταβολή. Επί μετατροπής ή συγχώνευσης το νέο νομικό πρόσωπο δεν έχει τη μείωση αυτή. Από το ποσό που προκύπτει με την χρήση του ποσού του 65% ή 32,5% αφαιρούνται οι παρακρατούμενοι φόροι του πίνακα Γ' και το υπόλοιπο ποσό είναι η προκαταβολή φόρου. Όταν έχουμε υπερδωδεκάμηνη χρήση, τότε η προκαταβολή φόρου υπολογίζεται στις Α.Ε. με βάση τους μήνες. Παράδειγμα: μία νέα επιχείρηση με συντελεστή προκαταβολής 32,5%, έχει κάνει έναρξη την 5/8/2006 και η πρώτη διαχειριστική περίοδος λήγει την 31/12/2007. Η προκαταβολή φόρου θα υπολογισθεί ως εξής:
 $32,5\% \times 12/17$ (17 είναι οι μήνες από 8/2006 έως 12/2007)
 Αν η πρώτη χρήση αρχίζει την 5/8/2007 και λήγει την 31/12/2007, τότε η προκαταβολή υπολογίζεται σε $:12/12 \times 32,5\%$ και όχι $32,5\% \times 12/5$ (πέντε είναι οι μήνες της χρήσης)

Παράδειγμα 1^ο

Η εμπορική εταιρεία ΚΑΛΠΑ Α.Ε., προσδιόρισε τα καθαρά της κέρδη, λαμβάνοντας τα κάτωθι δεδομένα: Μετοχικό κεφάλαιο 360.000,00€, συσσωρευμένο τακτικό αποθεματικό έως 31/12/06, το ποσό των 114.000,00€, υπολογιζόμενο με 10%, βάσει καταστατικού. Απογραφή έναρξης 118.000,00€ αγορές χρήσης 802.000,00€, απογραφή τέλους 220.000,00€. Τζίρος χρήσης 1.520.000,00€, γενικά έξοδα διοίκησης 250.000,00€, γενικά βιομηχανικά έξοδα 300.000,00€, χρηματοοικονομικά έξοδα 58.000,00€, ε.ε.α. 34.000,00, έκτακτα έξοδα 18.000,00€ και λοιπά έξοδα 60.000,00€. Μεταξύ των κερδών υφίστανται δαπάνες μη εκπιπτόμενες συνολικά 14.000,00€, έσοδα υπεραξίας χρεογράφων 20.000,00€, με ταυτόχρονη παρακράτηση φόρου 3.000,00€ και μικτά έσοδα ενοικίων από εκμισθούμενη αποθήκη ετησίως 2.486,40€.

Το διοικητικό συμβούλιο προτίθεται να διανέμει κέρδη στους μετόχους 27.000,00€, έχοντας προκαταβολή φόρου προηγούμενης χρήσης 8.026,60€, ενώ συγχρόνως από πωλήσεις προς το δημόσιο είχε παρακρατήσεις φόρων ύψους 2.031,80€, ενώ θα κάνει χρήση τις διατάξεις του Ν.3220/04 για αφορολόγητη κράτηση με 60%, με πρόγραμμα επένδυσης το ποσό των 35.000,00€, στην επόμενη χρήση. Με αυτά τα δεδομένα μπορούμε να υπολογισθεί το ποσό εκάστης δόσης των υποχρεώσεων της εταιρείας, να συνταχθεί ο πίνακας διανομής κερδών, κάνοντας χρήση σε αυτόν, το έκτακτο αποθεματικό πυροπαθών, για ποσό πολλαπλάσιο των 1.000,00€, η δε διαφορά να αναχθεί ως υπόλοιπο σε νέο.

Τα βήματα που θα ακολουθήσουμε είναι:

Βήμα 1^ο Υπολογισμός Καθαρών Κερδών

Απογραφή έναρξης	118.000,00
+Αγορές χρήσης	802.000,00
-Απογραφή τέλους	<u>220.000,00</u>
=Κόστος ανάλωσης	700.000,00

Τζίρος	1.520.000,00
-Κόστος ανάλωσης	<u>700.000,00</u>

=Άμεσο κόστος 820.000,00

Άμεσο κόστος-(ΓΕΔ+ΓΕΠΩ+ΧΡΗΜ.+ΕΕΑ+ΕΚΤ.ΕΞ.+Ε.ΛΟΙΠΑ)= Κόστος πωληθ.

$820.000-(250.000+300.000+58.000+34.000+18.000+60.000)=100.000,00$

Βήμα 2° Υπολογισμός Τακτικού Αποθεματικού

(Καθαρά Κέρδη- Καθαρά Κέρδη*25%)*10%=

$(100.000-100.000*25%)*10%=75.000*10%=7.500\text{€}$

Μετ. κεφ./3-συσσωρ.= $360.000/3-114.000=6.000$ Κ.Τ.Α.

$6.000*25/75=2.000$

+ 2.000 ←

8.000 Μ.Τ.Α.

Βήμα 3° Υπολογισμός Μέρους Αφορολόγητων Κρατήσεων

1 ΑΦΕΣ*5% = $20.000*5%=1.000,00$

2 ΑΦΕΣ*ΧΡΗΜ.= $20.000*58.000=763,16$

ΤΖΙΡΟ 1.520.000

3 Δαπάνες εκπιπτώμ. 12.236,84

14.000

Βήμα 4° Υπολογισμός Μερίσματος

$(ΚΚ-ΚΚ*25%)*35%=(100.000-100.000*25%)*35%=26.250\text{€}$

Βήμα 5° Μ.ΚΑΘΑΡΟ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟ ΣΕ ΜΙΚΤΟ

$Κ.Μ.*25/75=26.250*25/75=8.750$

8.750 ←

35.000 μικτό μέρισμα

Βήμα 6° Υπολογισμός Αφορολόγητων Κρατήσεων

N.3220/04 (Καθ.Κερδ-Μτακτικό Απόθ.- Μικτ.Μέρισμα)*60%=

$(100.000-8.000-35.000)*60%=57.000*60%=34.200,00$

Βήμα 7° Υπολογισμός Μέρους Αφορολ. Εσοδα

$\frac{\Delta.Μ.*ΑΦ.ΕΣ.}{Κ.Κ} * \frac{25}{75} = 5.250 * \frac{25}{75} = 1.750$

1.750 ←

7.000

Συνολ. Αφ.Εσοδ.- Αφ.Εσοδ.= $20.000-7.000=13.000$

Βήμα 8° Υπολογισμός Φορολογική Αναμόρφωση

Καθ.Κέρδη+ Αφορολογ.Κρατίσεις -Αφορ.Εσοδ.-N. 3220/04+ Μ. Αφ. Εσοδ.=

$100.000+14.000-20.000-34.200+7.000=66.800$

Βήμα 8° Υπολογισμός Υποχρεώσεων

ΦΑΚ*25%= $66.800*25%=$

16.700

+ΣΦ*3% = $2.400*3% =$

+ 72

16.772

Προκατ.επ.χρ.*65%= $16.772*65%=10.901,80$

Μείον ΠΦΑΦΕΣ	-3.000,00	
Μείον ΠΦΔημοσ	<u>-2.031,80</u>	+ 5.870
		22.642,00
Πλέον Χαρτός 2.400*3,6%		86,4
Μείον ΠΦΑΦΕΣ		-3.000,00
Μείον ΠΦΔημ		-2.031,80
Μείον Προκ.Π.Χρήσης		<u>-8.026,60</u>
		9.670,00

Βήμα 9^ο Πίνακας Διανομής Κερδών

Καθαρά Κέρδη	100.000,00
Μείον Φόρος Εισοδ.	16.700,00
Μείον Τακτικό Αποθεμ.	6.000,00
Μείον Αποθεμ. Αφορ. Εσοδα	26.000,00
Μείον Ν 3220/04	34.200,00
Μείον Εκ. Αποθ.	3.000,00
Μείον Εις νέων	<u>850,00</u>
	0,00

ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΚΡΑΤ. → $34.200,00 = 97,7\%$
ΠΡΟΓΡΑΜ. ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 35.000,00

Απόλυτη επιτυχία του επενδυτικού προγράμματος.

5.4 Μεταβολές στη Φορολογία Εισοδήματος Νομικών Προσώπων

Σύμφωνα με το Σχέδιο Νόμου «Μεταβολές στη Φορολογία Εισοδήματος, απλουστεύσεις στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και άλλες διατάξεις» οι γενικές αλλαγές που αφορούν στη φορολόγηση των νομικών προσώπων είναι ότι καταργείται η απαλλαγή από τη φορολογία για τόκους που προκύπτουν από την 1.1.2007 και μετά από υποχρεωτικές καταθέσεις τραπεζών και πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν με τη μορφή αμιγούς πιστωτικού συνεταιρισμού του Ν. 1667/1986 στην Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και για τόκους που προέρχονται από καταθέσεις του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων στην Τράπεζα της Ελλάδος και φορολογούνται πλέον με τις γενικές διατάξεις. Επεκτείνεται και στις χρηματιστηριακές εταιρείες η δυνατότητα σχηματισμού πρόβλεψης για την απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων, υπολογιζόμενης επί της προμήθειας που αναγράφεται στα πινακίδια, που εκδίδουν προς επιτηδευματίες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ή ιδιώτες. Προστίθεται διάταξη στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος σύμφωνα με την οποία δεν εκπίπτει από το εισόδημα που υπόκειται σε φορολογία οποιαδήποτε αμοιβή σε χρήμα ή σε είδος όταν η παροχή ή λήψη αυτής επισείει ποινικές ευθύνες ακόμα και στις περιπτώσεις που οι καταβολές αυτών γίνονται στο εξωτερικό.

Επίσης, προβλέπεται η μη έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων των ποινικών ρητρών που καταπίπτουν σε βάρος τους, καθώς και των κάθε είδους επιβαλλόμενων προστίμων και χρηματικών ποινών, εξ' αιτίας αθετήσεως συμβατικών υποχρεώσεών τους ή παραβάσεων διατάξεων νόμου κλπ. Ανατίθεται ο έλεγχος των δαπανών για δικαιώματα ή αποζημιώσεις και των εξόδων

για διοικητική υποστήριξη, οργάνωση, αναδιοργάνωση, που καταβάλλουν ημεδαπές επιχειρήσεις σε αλλοδαπές (θυγατρικές σε μητρικές ή σε άλλες εταιρίες που ανήκουν στον ίδιο όμιλο) που πραγματοποιούνται από την 1η Ιανουαρίου 2005 έως την 31η Δεκεμβρίου 2008 στις επιτροπές που λειτουργούν στα Διαπεριφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα και στα Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα, όπως ισχύει και για τις ίδιες δαπάνες των χρήσεων 2001 - 2004. Διατηρείται το δικαίωμα μεταφοράς της ζημίας που προέκυψε από επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων στα επόμενα έτη, εφόσον η ζημία έχει δηλωθεί μέχρι το τέλος του οικονομικού έτους που προέκυψε, χωρίς να απαιτείται η δήλωσή της και με τις δηλώσεις των επόμενων οικονομικών ετών όταν τα αποτελέσματα είναι ζημιογόνα. Προστίθεται διάταξη στον Κ.Φ.Ε. με την οποία εταιρείες που προβαίνουν σε μείωση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου τους, με σκοπό τη μερική κάλυψη ζημιών, δεν μπορούν να μεταφέρουν για συμψηφισμό στα επόμενα χρόνια το ποσό της ζημίας που αποσβέσθηκε με μείωση του μετοχικού τους κεφαλαίου από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1.1.2006 και μετά. Η ωφέλεια που προκύπτει στην επιχείρηση από την παραίτηση πιστώτριας επιχείρησης από την είσπραξη χρέους της πρώτης προς τη δεύτερη, η οποία πραγματοποιείται μέσα στα πλαίσια της επαγγελματικής τους συνεργασίας, χαρακτηρίζεται από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1.1.2006 και μετά ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις και δεν αποτελεί αντικείμενο της φορολογίας δωρεών. Καταργείται το δικαίωμα μεταφοράς, για φορολογικούς σκοπούς, της ζημίας που έχει η μετασχηματιζόμενη, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2166/1993 ή του Ν. 2515/1997, επιχείρηση κατά το χρόνο μετασχηματισμού, για συμψηφισμό με κέρδη της προερχόμενης από το μετασχηματισμό εταιρείας για μετασχηματισμούς επιχειρήσεων που θα πραγματοποιηθούν από τη δημοσίευση του νόμου, καθώς και για τους μετασχηματισμούς των οποίων έχει ήδη αρχίσει η διαδικασία πραγματοποίησής τους και θα ολοκληρωθεί μετά τον ως άνω χρόνο δημοσίευσης. Κατά την εισφορά από λειτουργούσα επιχείρηση ενός ή περισσότερων κλάδων ή τμημάτων της σε λειτουργούσα ανώνυμη εταιρία σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2166/1993, ως κλάδος ή τμήμα επιχείρησης λογίζεται πλέον και το σύνολο ή τμήμα του λογαριασμού συμμετοχών της εισφέρουσας επιχείρησης, ο οποίος εξ ολοκλήρου απαρτίζεται από συμμετοχές σε επιχειρήσεις που διενεργούν αυτοχρηματοδοτούμενα ή συγχρηματοδοτούμενα δημόσια έργα με το σύστημα της αντιπαροχής ή της παροχής άλλων ανταλλαγμάτων, που εκτελούν συμβάσεις δημοσίων έργων στις οποίες το εργολαβικό αντάλλαγμα συνίσταται είτε αποκλειστικά στο δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου από τον ανάδοχο είτε στο δικαίωμα αυτό σε συνδυασμό με καταβολή αμοιβής και επιχειρήσεις που ως αντικείμενο έχουν τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Τα εισοδήματα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα από την πώληση μετοχών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, σε αλλοδαπό χρηματιστήριο ή σε άλλο διεθνώς αναγνωρισμένο χρηματιστηριακό θεσμό, παύουν να χαρακτηρίζονται ως αυτοτελώς φορολογούμενα με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης και φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις, συμψηφίζομένου του φόρου 5% που έχει ήδη καταβληθεί. «Καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 15 του Ν. 3229/2004 και το θέμα της αναπροσαρμογής της αναπόσβεστης αξίας των κτιρίων και εγκαταστάσεων των τραπεζικών, ασφαλιστικών και εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών ανωνύμων εταιριών και των θυγατρικών αυτών κατά 95% ρυθμίζεται πλέον εξαντλητικά από τις διατάξεις του Ν. 3301/2004: «Συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και άλλες διατάξεις».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Λύση και Εκκαθάριση Ανώνυμης Εταιρείας

6.1 Αιτίες λύσης της Ανώνυμης Εταιρείας

Η Ανώνυμη Εταιρεία έχει ορισμένο χρόνο λειτουργίας ο οποίος μπορεί να ανανεωθεί, εφόσον φυσικά έχει αποφασίσει η γενική συνέλευση των μετόχων της για την παράταση της διάρκειας λειτουργίας της Α.Ε. και αυτός ορίζεται από το καταστατικό. Σύμφωνα με το άρθρο 47α παρ.1α Ν.2190/20 αν δεν αποφασιστεί κάτι άλλο τότε λύεται. Όμως προβλέπεται από το ίδιο άρθρο και νόμο στην παρ.1β μπορεί να διαλυθεί και πριν από την ημερομηνία λήξης που αναγράφεται στο καταστατικό της, εφόσον το αποφασίσουν αυτό οι μέτοχοί της, με απόφαση που αναγράφεται στο βιβλίο 'Πρακτικών γενικών συνελεύσεων'. Στη συνεδρίαση αυτή πρέπει να παρίστανται μέτοχοι που εκπροσωπούν τουλάχιστον τα 2/3 του μετοχικού κεφαλαίου. Όταν κηρυχθεί η Α.Ε. σε κατάσταση πτώχευσης (άρθρο 47α παρ.1γ Ν.2190/20). Σε περίπτωση που το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της Α.Ε. γίνει κατώτερο από το 1/2 (μισό) του μετοχικού κεφαλαίου, τότε το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση, μέσα σε προθεσμία 6 μηνών από τη λήξη της χρήσης για να αποφασίσει αυτή τη λύση της εταιρείας ή την υιοθέτηση άλλου μέτρου. Η συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα πρόσωπο δεν αποτελεί λόγο λύσης της Α.Ε. (άρθρο 47α παρ.2 Ν.2190/20). Σε περίπτωση ανάκλησης της υπουργικής απόφασης περί σύστασης. Η ανάκληση αυτή της άδειας σύστασης πραγματοποιείται στις εξής μόνο περιπτώσεις:

1. Αν κατά τη σύσταση της Α. Ε. δεν καταβλήθηκε εν όλω ή εν μέρει το μετοχικό κεφάλαιο που ορίζεται από το καταστατικό να καταβληθεί.
2. Σε περίπτωση που ένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, Διευθυντού, ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου που είναι εντεταλμένο στη διοίκηση της Α.Ε. καταδικάστηκε σε φυλάκιση για πράξεις που αφορούν στη διαχείριση από αυτόν των εταιρικών συμφερόντων και η Α.Ε. δεν απομάκρυνε το πρόσωπο αυτό, που έχει καταδικαστεί, από τη διοίκηση ή από τη διεύθυνση αυτής.
3. Αν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της Α.Ε. είναι μικρότερο από το 1/10 του μετοχικού κεφαλαίου.
4. Σε περίπτωση που η Α.Ε. παρέλειψε να υποβάλλει στο Υπουργείο Εμπορίου τους ισολογισμούς που έχουν εγκριθεί από τις Γενικές Συνελεύσεις και αφορούν τρεις τουλάχιστον διαχειριστικές χρήσεις.
5. Σε περίπτωση μετατροπής ή συγχώνευσης της Α.Ε.

Η εκκαθάριση της Α.Ε. δεν μπορεί να υπερβεί τα 5 έτη. Μπορεί να φτάσει μέχρι τα 10 έτη, μετά από ειδική άδεια του Υπουργείου Εμπορίου. Από την ημέρα που κοινοποιείται στην Α.Ε. η ανάκληση της Υπουργικής απόφασης, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο να συνέλθει σε συνεδρίαση μέσα σε 5 μέρες για να συγκαλέσει τους μετόχους σε Γενική Συνέλευση με θέμα να ορίσει τους εκκαθαριστές και τα άλλα σχετικά με θέματα τη διάλυση. Αν η Γενική Συνέλευση δεν ορίσει εκκαθαριστές μέσα σ' ένα μήνα, οι εκκαθαριστές διορίζονται από το Υπουργείο Εμπορίου. Αν η Α.Ε. λύθηκε για οποιονδήποτε από τους πιο πάνω λόγους, αλλά πριν αρχίσει ακόμα η διανομή της εταιρικής περιουσίας και σε περίπτωση πτώχευσης εφόσον επήλθε συμβιβασμός ή αποκατάσταση μπορεί η Α.Ε. με νέα απόφαση της Γ. Σ. να αναβιώσει (άρθρο 47α παρ. 4 Ν. 2190/20).

6.2 Στάδια Εκκαθάρισης

Μετά από τη λύση ακολουθεί το στάδιο τη εκκαθάρισης. Εκτός από τις περιπτώσεις της μετατροπής, συγχώνευσης και την περίπτωση της πτώχευσης. Κατά το στάδιο της εκκαθάρισης, ρευστοποιούνται όλα τα περιουσιακά στοιχεία της. Εξοφλούνται πρώτα όλες οι υποχρεώσεις της όπως οι εργαζόμενοι, οι προμηθευτές και άλλες λοιπές υποχρεώσεις. Στο τέλος ότι απομένει διανέμεται στους μετόχους. Η εκκαθάριση αρχίζει από τον ισολογισμό που ονομάζεται 'Αρχικός ισολογισμός εκκαθάρισης' και τελειώνει σε ισολογισμό που ονομάζεται 'Τελικός ισολογισμός εκκαθάρισης'.

Για να μπει η Α.Ε. στο στάδιο της εκκαθάρισης θα πρέπει πρώτα το Διοικητικό Συμβούλιο να συγκαλέσει τους μετόχους σε Γενική Συνέλευση, όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, την οποία αποφασίζεται η λύση και εκκαθάριση της Α.Ε. και, ο διορισμός εκκαθαριστών. Το πρακτικό αυτό υποβάλλεται στη Διεύθυνση του Υπουργείου Εμπορίου και δημοσιεύεται στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης. Στη συνέχεια, κοινοποιείται από το Υπουργείο Εμπορίου. Αποφασίζουν για την διάλυση της Α.Ε. το Υπουργείο Εμπορίου μαζί με το πρακτικό της Γενική Συνέλευσης, με βεβαίωση ενημερότητας από το οικείο επιμελητήριο και με συμπληρωμένο το έντυπο της δήλωσης μεταβολών υποβάλλονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., μέσα σε 30 μέρες από τη δημοσίευση. Καταχώρηση στο Μητρώο Α.Ε. της οικεία Νομαρχίας. Της απόφασης για τη λύση της εταιρίας και τη θέση αυτής στο στάδιο της εκκαθάρισης (άρθρο 36 παρ. 1 Ν. 2859/00). Συγχρόνως, μεταφέρονται στη Δ.Ο.Υ. και ακυρώνονται όλα τα θεωρημένα στοιχεία και εκδίδονται νέα με την προσθήκη της φράσης 'υπό εκκαθάριση' ή επαναθεωρούνται τα ίδια στοιχεία θέτοντας πάνω σ' αυτά με σφραγίδα τη φράση 'υπό εκκαθάριση'. Τα λογιστικά βιβλία ούτε αλλάζουν αλλά ούτε και επαναθεωρούνται. Η επιχείρηση θα φέρει στο εξής καινούργια σφραγίδα που θα φέρει επάνω την ένδειξη 'υπό εκκαθάριση' σε όλες τις δοσοληψίες της. Οι εκκαθαριστές μόλις διοριστούν από τη Γ.Σ. ενεργούν απογραφή και συντάσσουν τον αρχικό ισολογισμό της εκκαθάρισης που δημοσιεύεται στο ΦΕΚ καθώς και σε μία ημερήσια πολιτική εφημερίδα και σε μία ημερήσια οικονομική εφημερίδα και αν είναι εκτός Αθηνών και σε μία ημερήσια τοπική πολιτική εφημερίδα. Υποβάλλεται δήλωση για τα κέρδη του ισολογισμού αυτού μέσα σε 4 μήνες και 10 μέρες κλπ σύμφωνα με το Ν. 2238/94. Στη συνέχεια, οι εκκαθαριστές διενεργούν όλες τις πράξεις που αφορούν την εκκαθάριση, δηλαδή πωλούν τα περιουσιακά στοιχεία της Α.Ε., εισπράττουν από πελάτες και από άλλα πρόσωπα τις απαιτήσεις της Α.Ε., εξοφλούν τους προμηθευτές και τις άλλες οφειλές της Α.Ε. κλπ. Αν η εκκαθάριση της Α.Ε. άρχισε π.χ. στις 20.3.07 και εφόσον εξακολουθεί και μετά τις 20.3.08, τότε η Α.Ε. έχει υποχρέωση να συντάξει με ημερομηνία 20.3.08 απογραφή, προσωρινό ισολογισμό, γενική εκμετάλλευση και αποτελέσματα χρήσης και όχι πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων. Αν η εκκαθάριση συνεχίζεται και ολόκληρο το δεύτερο έτος, τότε και πάλι με τη λήξη του δεύτερου αυτού έτους (20.3.09) συντάσσει απογραφή, προσωρινό ισολογισμό κλπ. Ν. 2238/94. Για τα αποτελέσματα αυτά υποβάλλεται δήλωση μέσα σε ένα μήνα και εγκρίνονται κανονικά από τη Γ.Σ.. Στην έκθεση των εκκαθαριστών που υποβάλλεται προς τη Γ.Σ. για την έγκριση των αποτελεσμάτων θα πρέπει να αναφέρονται και τα αίτια που παρεκώλυσαν το τέρμα της εκκαθάρισης (Ν.2190/20). Ο ισολογισμός αυτός της εκκαθάρισης που συντάσσεται στο τέλος του έτους με 31.12 και τ'

αποτελέσματα χρήσης που τον ακολουθούν δημοσιεύονται κανονικά στο ΦΕΚ και στις άλλες εφημερίδες, δηλαδή όπως γίνεται και με τον αρχικό ισολογισμό της εκκαθάρισης.

Η Α.Ε. φαίνεται να λειτουργεί μόνο για τις ανάγκες της εκκαθάρισης, όχι για να πραγματοποιεί αγοραπωλησίες. Όταν τελειώσει η εκκαθάριση και προτού γίνει η διανομή των αποτελεσμάτων και των κεφαλαίων στους μετόχους, συντάσσεται καινούργια απογραφή και ισολογισμός που ονομάζεται τελικός ισολογισμός. Ο ισολογισμός αυτός, τ' αποτελέσματα που τον συνοδεύουν και η διάθεση των αποτελεσμάτων καθώς και η διάθεση των κεφαλαίων της Α.Ε. στους μετόχους, προτείνονται από τους εκκαθαριστές στη Γ.Σ. η οποία με τη σειρά της τα εγκρίνει. Ο τελικός ισολογισμός και τ' αποτελέσματα που τον συνοδεύουν δημοσιεύονται στο ΦΕΚ και στις άλλες εφημερίδες όπως κανονικά γίνεται και με τον αρχικό ισολογισμό. Στο πρακτικό των εκκαθαριστών και στο πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων που γίνεται για την έγκριση του τελικού ισολογισμού και της διανομής του προϊόντος της εκκαθάρισης, λαμβάνεται συνήθως και η απόφαση (για να μην γίνεται και άλλο πρακτικό) για την οριστική παύση των εργασιών της Α.Ε. Η απόφαση αυτή για την παύση εργασιών στέλνεται στο Υπουργείο Εμπορίου και δημοσιεύεται στο ΦΕΚ. Ως οριστική παύση εργασιών για τις Α.Ε., θεωρείται η δημοσίευση τη πράξης λύσης τους στο ειδικό ΦΕΚ. Σε περίπτωση υποβολής της δήλωσης οριστικής παύσης εργασιών μετά από 30 μέρες (εκπρόθεσμα), επιβάλλεται το πρόστιμο του Ν. 2523/97 άρθρο 4 παρ. 1, δηλαδή πρόστιμο από 117,00ευρώ μέχρι και 1.170,00ευρώ, περιοριζόμενο στο 1/3 κατά τη διοικητική επίλυση της διαφοράς. Στη συνέχεια, στέλνονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέσα σε 30 μέρες από την οριστική παύση των εργασιών της Α.Ε. τα εξής στοιχεία: α) Η απόφαση του Υπουργείου Εμπορίου που αναφέρεται για τη διακοπή των εργασιών της Α.Ε. β) Ένα πρακτικό των εκκαθαριστών για το προϊόν της εκκαθάρισης. γ) Συμπληρωμένο το έντυπο παύσης Μ4 'Δήλωση Διακοπής Εργασιών' της Α.Ε. δ) Περιοδικές δηλώσεις του Φ.Π.Α. ή εκκαθαριστικό δήλωση του Φ.Π.Α. τέλους του έτους. ε) Δήλωση αν υπάρχουν αυτοκίνητα και στ) όλα τα στοιχεία για ακύρωση εκτός από τα βιβλία και στοιχεία.

Παράδειγμα 1^ο

Ο τελικός ισολογισμός εκκαθάρισης της 'ΚΥΠΕΛΛΟ Α.Ε.' μετά τη ρευστοποίηση του ενεργητικού, παρουσιάζει την παρακάτω μορφή:

Τελικός ισολογισμός εκκαθάρισης 'ΚΥΠΕΛΛΟ Α.Ε.'

38.00 Ταμείο	800.000	40 Μετοχικό Κεφάλαιο	
		40.00 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών	200.000
		40.01 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών	120.000
		40.04 Κοινό μετοχικό κεφάλαιο αποσβεσμένο	<u>80.000</u>
			400.000
		41 Αποθεματικά	
		41.02 Τακτικό αποθεματικό	80.000
		41.05 Έκτακτο αποθεματικό	<u>320.000</u>
			400.000
Σύνολο Ενεργητικού	800.000	Σύνολο Παθητικού	800.000

Οι ημερολογιακές εγγραφές λύσης και εκκαθάρισης:

40 Κεφάλαιο		320.000
40.00 Καταβεβλημένο μετ. κεφ. κοινών μ	.200.000	
40.01 Καταβεβλημένο μετ. κεφ. προνομ.	<u>120.000</u>	
53 Πιστωτές Διάφοροι		320.000
53.16 Μέτοχοι-αξία μετοχών προς απόδοση λόγω μείωσης μετοχ.		
53.16.00 Κάτοχοι κοινών μετοχ.	200.000	
53.16.01 Κάτοχοι προνομιούχων	<u>120.000</u>	
Διανομή κεφαλαίου		
40 Κεφάλαιο		80.000
40.04 Κοινό μετ. κεφ. αποσβ.		
40.04.00 Κοινό μετ. κεφ. αποσβ.	<u>80.000</u>	
41 Αποθεματικά		400.000
41.02 Τακτικό αποθεματικό		
41.02.00 Τακτικό αποθεματικό	80.000	
41.05 Έκτακτα αποθεματικά		
41.05.00 Έκτακτα αποθεματικά	<u>160.000</u>	
88 Αποτελέσματα προς διάθεση		480.000
88.07 Λο/σμός αποθ.προς διάθεση		
88.07.00 Κάτοχοι κοινών μετ.	240.000	
88.07.01 Κάτοχοι προνομ.μετ.	144.000	
88.07.02 Κάτοχοι μετ. επικαρπίας	<u>96.000</u>	
Διανομή αποθεματικών		

88 Αποτελέσματα προς διάθεση		480.000
88.07 Λο/σμός αποθ.προς διάθεση		
88.07.00 Κάτοχοι κοινών μετ.	240.000	
88.07.01 Κάτοχοι προνομ.μετ.	144.000	
88.07.02 Κάτοχοι μετ. επικαρπίας	<u>96.000</u>	
53 Πιστωτές Διάφοροι		480.000
53.01 Μερίσματα πληρωτέα		
53.01.01 Μερίσματα πληρωτέα	<u>480.000</u>	
Διανομή κερδών στους μετόχους		
53 Πιστωτές Διάφοροι		800.000
53.16 Μέτοχοι-αξία μ.προς απόδοση λόγω μείωσης μετ. κεφ.		
53.16.00 Κάτοχοι κοινών μετοχών	200.000	
53.16.01 Κάτοχοι προνομιούχων μετ.	120.000	
53.01 Μερίσματα πληρωτέα		
53.01.00 Μερίσματα πληρωτέα	<u>480.000</u>	
38 Χρηματικά Διαθέσιμα		800.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Ταμείο	<u>800.000</u>	
Εξόφληση μετοχών		

Ο επιμερισμός του ποσού των 480.000€ ανά κατηγορία μετοχών έγινε με βάση το:

Κεφάλαιο κοινών μετοχών	200.000€
Κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών	120.000€
Κεφάλαιο αποσβεσμένο	<u>80.000€</u>
	200.000€

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι προϋποθέσεις ίδρυσης ανώνυμης εταιρείας πρέπει να συμπράξουν δύο τουλάχιστον μέρη ή κατά την έκφραση του νόμου το κεφάλαιο αυτής πρέπει να αναληφθεί από δύο τουλάχιστον ιδρυτές . Η αναλογία συμμετοχής των ιδρυτών δεν ορίζεται. Τα ιδρυτικά μέλη της ανώνυμης εταιρείας μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας τους. Κατώτερο όριο γενικώς για την ίδρυση Ανώνυμης Εταιρείας είναι τα 58.694,06 ευρώ, ενώ υπάρχουν περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί πολύ μεγαλύτερο ποσό κεφαλαίου. Π.χ. οι προερχόμενες από συγχώνευση ή μετατροπή ανώνυμες εταιρείες πρέπει να έχουν ελάχιστο ύψος μετοχικού κεφαλαίου 293.470,29.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της ανώνυμης εταιρείας είναι το μεγάλο σχετικά κεφάλαιο που απαιτείται για την ίδρυσή της, διαίρεση του κεφαλαίου σε ίσα μερίδια, που ενσωματώνονται σε έγγραφα, τις μετοχές. Επίσης, οι αυστηροί όροι δημοσιότητας κατά την ίδρυσή της αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της, η μακρά διάρκειά της (συνήθως 50 ετών), η περιορισμένη ευθύνη των μετόχων, η λήψη αποφάσεων κατά πλειοψηφία, η ύπαρξη δύο οργάνων, της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και του Διοικητικού Συμβουλίου. Το ανώτατο όργανο της Α.Ε. είναι η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.), στην οποία λαμβάνονται όλες οι μεγάλες αποφάσεις. Την Γενική Συνέλευση απαρτίζουν οι μέτοχοι της εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) αποτελείται από τα μέλη που ψηφίστηκαν στην Γενική Συνέλευση και έχει το καθήκον της επίβλεψης της εταιρείας και της χάραξης πολιτικής και στρατηγικής αυτής. Έτσι το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει για πολύ σημαντικά ζητήματα και παρακολουθεί την πορεία της εταιρείας στην αγορά. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγει τον Πρόεδρό του, ο οποίος είναι υπεύθυνος για τον συντονισμό των εργασιών του, καθώς και τον "Διευθύνοντα Σύμβουλο", ο οποίος ασκεί την διοίκηση και εκπροσώπηση της εταιρείας.

Η Α.Ε. λύεται όταν παρέλθει ο χρόνος της διάρκειας για την οποία συστήθηκε, όταν η γενική συνέλευση των μετόχων το αποφασίσει με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία και όταν η εταιρεία πτωχεύσει. Σε ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. μη καταβολή του κεφαλαίου, απώλεια των 9/10 του κεφαλαίου, μη υποβολή τριών ισολογισμών κλπ.) η Διοίκηση μπορεί να ανακαλέσει την άδεια σύστασης της εταιρείας, που έτσι τίθεται υπό εκκαθάριση.

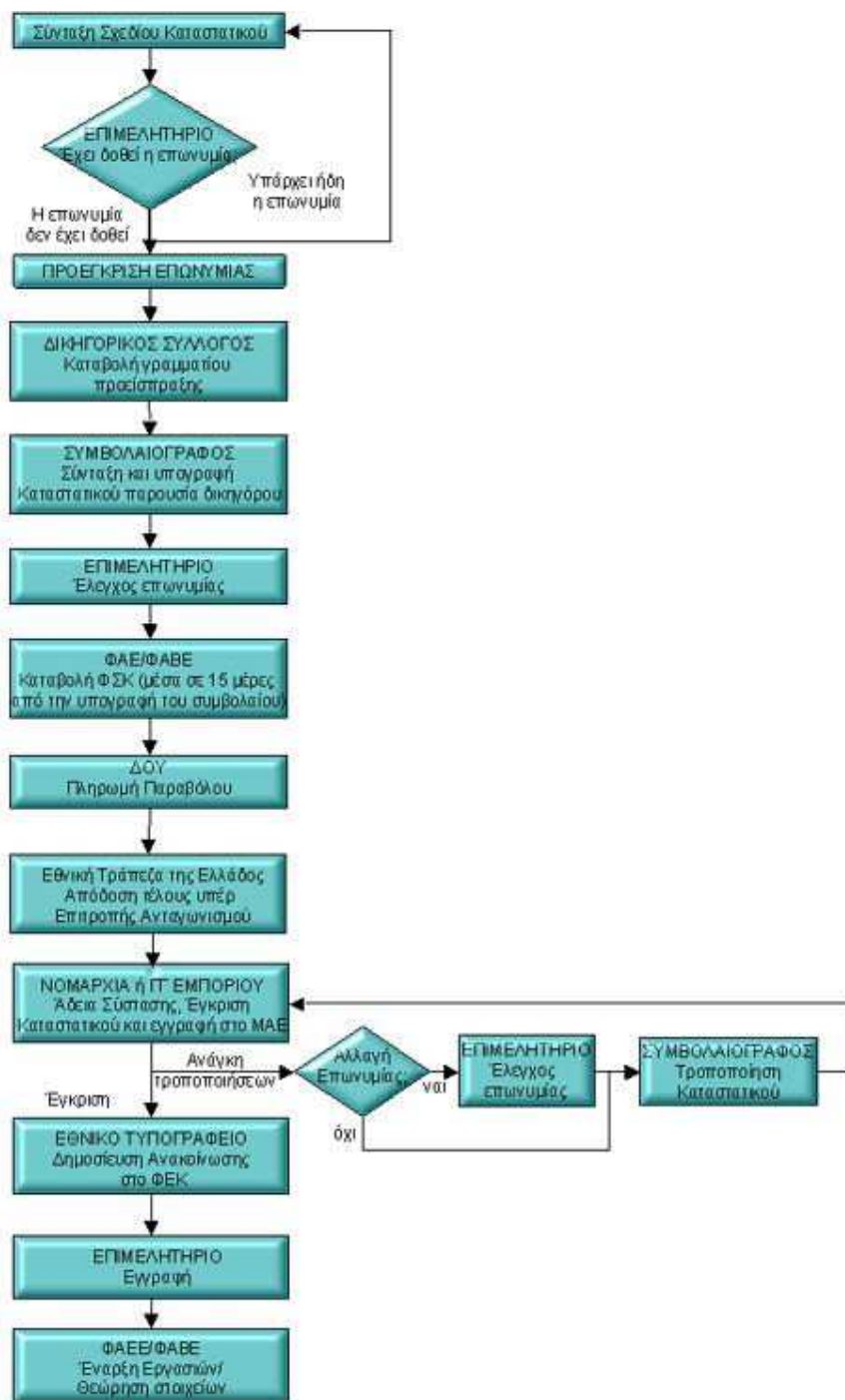
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Εφραιμίδης, Φίλης (2003) Λογιστική Εταιρειών, Αθήνα
2. Θάνος, Κιόχος, Παπανικολάου, (2002) Χρηματοδότηση των Επιχειρήσεων Αθήνα
3. Νεγκάκης (2006) Λογιστική Εταιρειών, Θεσσαλονίκη
4. Καραγιάννης, Καραγιάννης, Καραγιάννη (2007) Συστάσεις- Μετατάξεις- Μετατροπές- Συγχωνεύσεις- Απορροφήσεις- Λύσεις και Εκκαθαρίσεις Επιχειρήσεων, Θεσσαλονίκη
5. Καραγιάννης, Καραγιάννης, Καραγιάννη (2006) Φορολογικά- Φοροτεχνικά Θεσσαλονίκη
6. Παπαδέας, (2008) Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων με ΦΠΑ & ΕΓΛΣ Θεσσαλονίκη
7. Σταυρόπουλος, (2005) Ελεγκτική Θεσσαλονίκη
8. Σταυρόπουλος, Βαζακίδης, Τσοπόγλου (2004) Χρηματοοικονομική Λογιστική Λογιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκη

Ηλεκτρονικές σελίδες

1. www.gge.gr
2. www.el.wikipedia.org
3. www.epixeite.duth.gr
4. www.union.gr
5. www.kathimerini.gr

ΣΥΝΤΑΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

Το καταστατικό αποτελεί το νομικό έγγραφο της συστάσεως της εταιρείας.

